

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Ismét dr. Karádi István lett
az ÁOK dékánja

Tehetséggondozás
az egyetemen

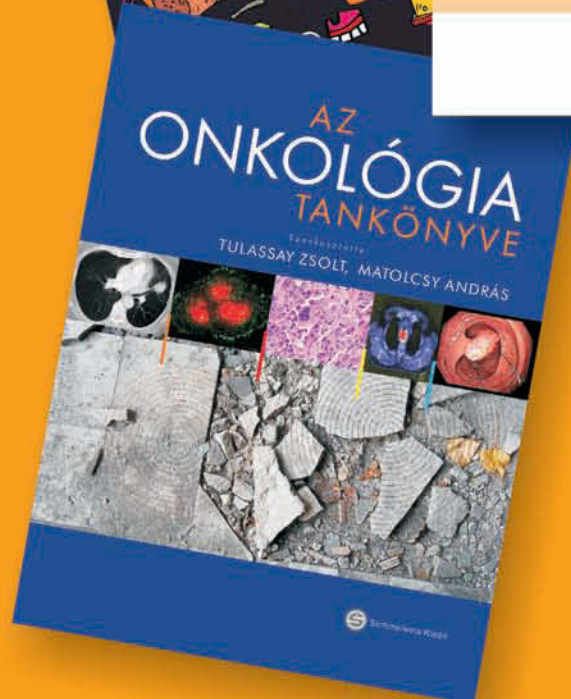
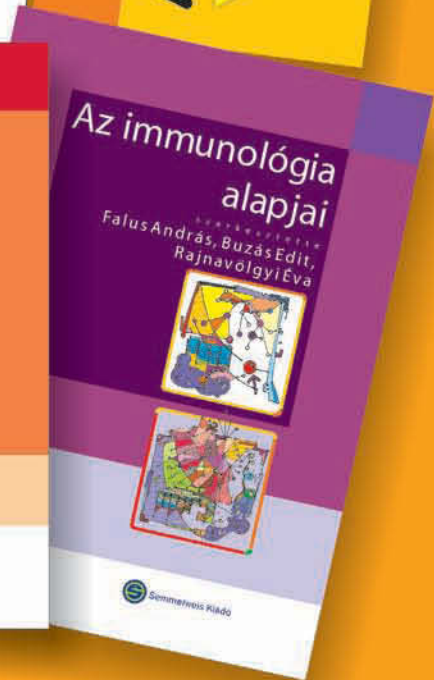
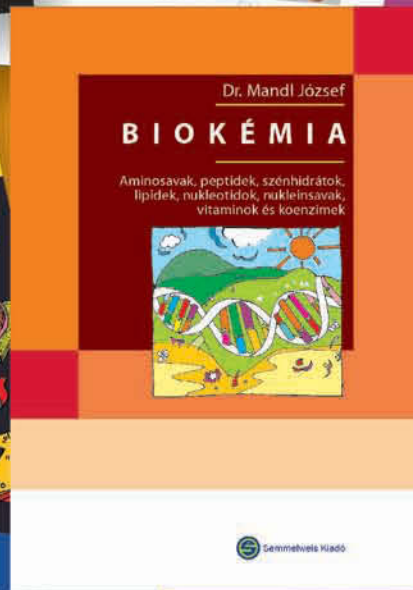
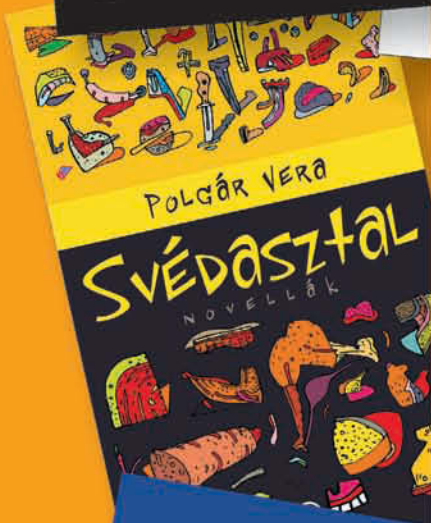
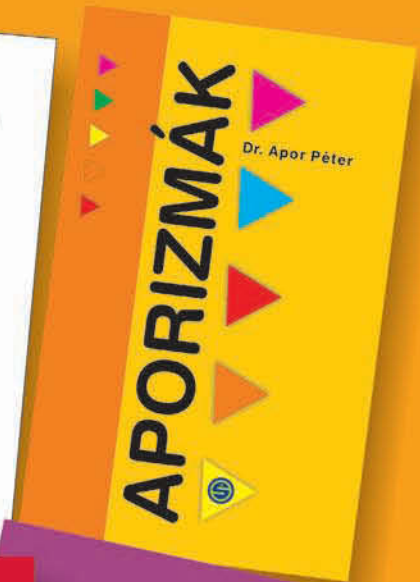
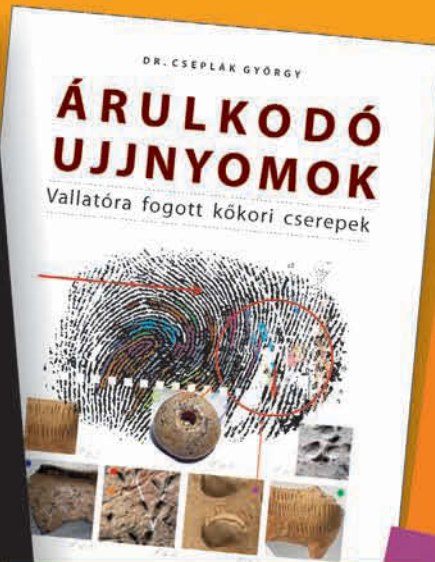
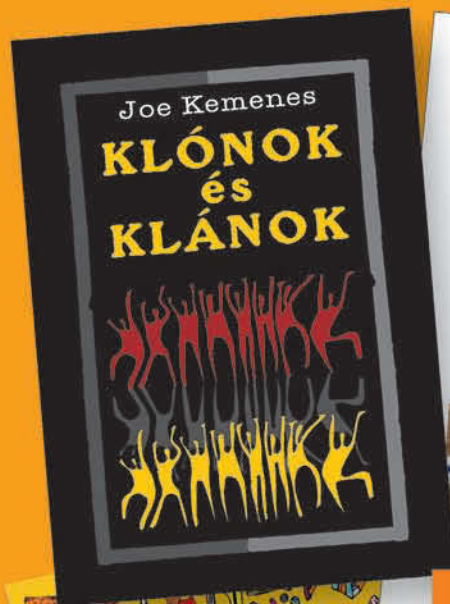

Egyesületté alakul
a SE vízilabda csapata

A Semmelweis Kiadó e-könyveiből

http://www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi, Egészségtudományi, Egészségügyi Közszolgálati, Fogorvostudományi, Gyógyszerésztudományi, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu)
A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tóth-Szabó Szilvia
(toth.szilvia@semmelweis-univ.hu)
Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Marketing és Kommunikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
Tel./fax.: 267- 6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
(beatrice.urban@gmail.com)

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)
bekasisanya@gmail.com

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann@fok.usn.hu

Horváth N. Orsolya (EHÖK-delegált)

h.orsolya@hotmail.com

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Márton Emőke (DI)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Oláh Dániel (EHÖK-delegált)

olah.daniel@ioc.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**

claris@freemail.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Vaktor Éva (MKI)

evaktor@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

(telkat@net.sote.hu)

Címlapfotó: attekovacs.com

Nyomta: Avaloni Kft.

ISSN 1586-6904

Ismét dr. Karádi István lett az ÁOK dékánja	4. oldal
2012 a prevenció éve az egyetemen	5. oldal
Húsz éves a szívátültetés Magyarországon	6. oldal
Portré a Semmelweis díjas dr. Mandl Józsefről	7. oldal
Tehetséggondozás az egyetemen: Kerpel-, Magiszter- és Erasmus program	8. oldal
Kutatónők, példaképek: dr. Ádám Veronika, dr. Kopp Mária, dr. Buzás Edit	12. oldal
<i>Nyolcvan százalék</i> – Mentorálás az Urológiai Klinikán	14. oldal
Interjú dr. Tulassay Zsolttal	15. oldal
Hatvan éves az ORFI	18. oldal
Magzati géndiagnosztika anyai vérből	20. oldal
<i>Az öregség apoteózisa</i> – Dr. Boga Bálint a Baráti Kör rendezvényén	22. oldal
Egyesületté alakul a Semmelweis Egyetem vízilabda csapata	24. oldal
Professzori Tea, Semmelweis Szalon	26. oldal

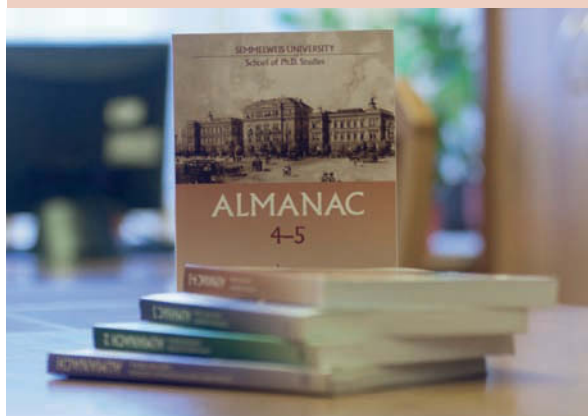
Alumni programok

Február 11-én közös kirándulás túravezetővel a Börzsönybe. Indulás reggel 9-kor a Nyugati Pályaudvarról, visszaérkezés 17 órakor. Az utazás önköltséges.

Február 26-án idegenvezető kíséretében buszos városnézésre és gyalogos idegenvezetésre invitáljuk öregdiákjainkat. Indulás 14 órakor a Hősök teréről, a buszos városnézés kb. 90 perces lesz, mely során megtekintjük Budapest nevezetességeit.

A rendezvényen történő megjelenés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
<http://www.doodle.com/f667fadiwqyqhbmf>

A Semmelweis Kiadó gondozásában megjelent a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájának eredményeit bemutató **Almanac** kiadvány-sorozat 4-5. kötete. A közel 500 oldalas kiadvány a 2006–2008 években doktori fokozatot szerzett hallgatók PhD értekezéseinek összefoglalóin kívül részletes áttekintést ad a Doktori Iskola tevékenységéről, a képzési programokról és kutatási témákról.

SE Testnevelési és Sporttudományi Kar
Oklevélátadó Ünnepi Tanácsülés

Időpont: Február 17. 14 óra

Helyszín: Budapest, Alkotás út 44.

A Semmelweis Szalonban
február közepéig
Aknay János
Kossuth díjas festőművész
képei láthatók.

<http://semmelweis-egyetem.hu>

Ismét dr. Karádi István lett az ÁOK dékánja

A korábban megfogalmazott tervek jelentős része megvalósult, de vannak még feladatok elsősorban a graduális és a posztgraduális képzés területén – értékelte most lezárult dékáni ciklusát dr. Karádi István. A Semmelweis Egyetem Szenátusa a legutóbbi ülésén – a felsőoktatásról szóló törvény értelmében, valamint a Kari Tanács állásfoglalásának ismeretében – egyhangúan támogatta a III. Belgyógyászati Klinika vezetőjének a dékáni megbízás újbóli elnyerésére benyújtott pályázatát.

Dr. Karádi István

Dr. Karádi Istvánnak saját bevallása szerint ambivalens érzései voltak az újrával kapcsolatban. Egyrészt azért, mert nem híve annak, hogy valaki hosszú évekig töltse be ugyanazt a vezetői posztot és úgy gondolja, át kell adni a szerepet a fiataloknak, másrészt viszont maradtak befejezetlen feladatok, amelyeket szívesen végigvitt volna. A döntésben végül a felsőoktatási törvény segített, mivel a nemrég elfogadott jogszabály szerint nem három évig, hanem csak 2013. szeptember 1-ig szól a megbízatása, amikor új dékánt kell választani.

Mint mondta, az 56 tanszék és tanszéki csoport oktatási, kulturális feladatainak, illetve finanszírozásának nyomon követése, működésének biztosítása egy komplex, sok fejtörést, adott esetben gyors döntést igénylő feladat, melyeket igyekezett nagyobb konfliktus-

Fotó: D. Kiss Balázs

helyzetek nélkül megoldani. Véleménye szerint nehéz időkből különösen fontos, hogy ne okozzanak feleslegesen feszültséget a döntések. Annak a híve vagyok, hogy üljünk le és beszéljük meg a dolgokat, ésszel oldjunk meg valamit és ne erőből – fogalmazott. Büszkeséggel tölti el, hogy kurrikulum reformja során új tantárgyak keletkeztek és új intézetek jöttek létre. Példaként a Kísérletes Sebészeti és Műtéttani Intézetet, valamint a Laboratóriumi Medicina Intézetet említette. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy mindez csapatmunka eredménye, és köszönettel tartozik ez ügyben dr. **Tulassay Tivadar** rektornak is.

A tanszékvezető a graduális képzés területén a következő időszak feladatai közé sorolta, hogy – az ismeretek robbanásszerű növekedése miatt – kötelező tantárggyá kellene tenni a klinikai onkológiai ismereteket. A fejlesztendő oktatási területek közé sorolta az infektológiát is.

Dr. Karádi István nagyon fontosnak tartja, hogy bevezették a negyedik szemeszterben a belgyógyászati propedeutikát, de tudja, hogy

ennek a döntésnek vegyes a megítélése. Egyrésztől sokan üdvözölték, hogy a medikusok már ebben az időszakban valódi orvosi feladatokat kapnak, mások viszont ezt korainak értékelték. Egy másodéves hallgatónak közeli lennie kell a klinikumhoz, még akkor is, ha ez a mellkas és a szív vizsgálatokra leszűkítve történik meg. Ez olyan automatizmus kell, hogy legyen, amit álmából felébresztve is tud. Az lesz igazán jó orvos, aki tud vizsgálni beteget – jelentette ki. A fizikai diagnosztikai készségek fejlesztése miatt ugyancsak fontosnak tartja a skill-laborok támogatását, fejlesztését, és úgy véli nagy szükség lenne egy legalább négyszáz személyes előadóterem kialakítására is.

Kitért arra: elhúzódó nehézséget jelent a hallgatók külföldi gyakorlati helyeinek kijelölése és az Európán kívüli képzőhelyek helyszíni akkreditációja, de a Magyar Akkreditációs Bizottság és a négy orvostudományi egyetem ebben ugyanazon az állásponton van, és egységesen szabályozza a kérdést.

A dékán a posztgraduális képzéssel kapcsolatban arról beszélt, hogy nehézségekbe ütközik az egyetemi oktatói utánpótlás biztosítása, ezért azt javasolta: a klinikák az évfolyamok legtehetségesebb hallgatóit vegyék fel és bízzák meg őket olyan oktatási feladatokkal, melyek kiegészítő juttatásokkal járnak. Így enyhíthetők a szakorvosjelöltek anyagi gondjai – tette hozzá.

Dr. Karádi István a rezidensek helyzetéről úgy vélekedett: az orvos most is megbecsült tagja a társadalomnak, még akkor is, ha a médiában jelenleg más kép alakult ki erről a szakmáról. A társadalmi megbecsüléshez viszont az anyagi megbecsülés is hozzá tartozik, amire most az ország nem képes. Erre egyetlen megoldás lehet, hogy kiszámítható életpályamodellt vezetnek be – hangsúlyozta.

A dékán a kutatással kapcsolatosan is látteendőket. Mint mondta, a szűkülő tudományos kereteket figyelembe véve, a nemzetközi együttműködési lehetőségek maximális kihasználásával és a Magyar Tudományos Akadémia újjászerveződő akadémiai kutatóhelyi támogatásának elnyerésével van remény a sikeres hagyományok folytatására. Jelezte, amennyiben a kar bevételi forráshoz jut, akkor ismét meghirdetik a fiatal tehetségeket, illetve sikeres egyetemi kutatók programjainak soron kívüli finanszírozását biztosító pályázatot.

T-Sz.Sz.

2012 a prevenció éve az egyetemen

A Semmelweis Egyetem nyíltan fellép a prevenció érdekében. Dr. Tulassay Tivadar rektor úgy fogalmazott: célunk, hogy elérjük: a prevenció szemlélet megkerülhetetlen legyen annál az orvosnál, aki diplomát kap az elkövetkező években, 2012 ezért a prevenció éve a Semmelweis Egyetemen. Mint mondta, mostantól kisvárosnyi páciens szűrését végzik el évente a hallgatók a Prevenció az egészségért tantárgy keretében.

Dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem általános rektorhelyettese ennek kapcsán emlékeztetett arra, hogy Magyarországon a szervezett formában zajló szűrővizsgálatokon rossz a részvételi arány. Az új tantárgy az egyetem mind a hat karának összes hallgatója számára kötelezően választható lesz, és minden diáknak legalább tíz embert kell felkutatni és szűrővizsgálatba bevinni. Meg kell győzni, fel kell világosítani az embereket, meg kell tanítani őket, hogy vigyázzanak az egészségükre, így egy ilyen kezdeményezés közvetlen népegészségügyi hatása is jelentős, a következtetések pedig tudományos munkára is lehetőséget adnak. Így a Prevenció az egészségért mind az érdeklődő, motivált páciensnek, mind a vizsgálatot végző orvosnak hívó szó lesz.

A Semmelweis Egyetemen eddig is komoly súllyal szerepelt a prevenció, ennek példája az a részletes szív- és érrendszeri felmérés, melyet a Semmelweis Egyetem, a Magyar Kardiológusok Társasága, a TÁRKI és a Budakalászi Önkormányzat Budakalász városában indított. Ennek célja a teljes felnőtt lakosság (kb. 8000 fő) szűrővizsgálata és a kardiiovaszkuláris megbetegedés és halálozás elemzése társadalmi, gazdasági, valamint kulturális kontextusban. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy a magyar lakosság 52 százaléka szív- és érrendszeri betegségben hal meg. Az Európai Unió átlagához képest Magyarországon többen dohányoznak és fogyasztanak alkoholt. Ezzel szemben a magyar lakosság kevesebb zöldségfélélt és gyümölcsöt fogyaszt, illetve gyakran mozgásszegény életmódot folytat. Ezek a rizikótényezők összesítve a szív- és érrendszeri halálozások közel 80 százalékáért tehetőek felelőssé. Dr. Merkely Béla, a Városmajori Klinikai Tömb elnöke hangsúlyozta: az általuk elkezdett vizsgálat eredményei adhatják majd az alapokat a következő évek, évtizedek során végrehajtandó hazai népegészségügyi stratégiák meghatározásához.

A Semmelweis Egyetem *Modern Orvostudományi Technológiák a Semmelweis Egyetemen* (TÁMOP-4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0001) által is finanszírozott vizsgálat még zajlik, de néhány megdöbbentő adat már rendelkezésre áll – emelte ki dr. Merkely Béla. A fontos kardiiovaszkuláris rizikófaktorok közül a magas vérnyomás betegség 49,4 százalékban, a magas koleszterinszint 26,7 százalékban, a – végtagok verőér-megbetegedéseit jelző – kóros boka-kar index 10,9 százalékban fordult elő. Az átlagos testtömeg index 28,3, ami már túlsúlyra utal. Az emberek 15 százaléka nem tudja, hogy ma-

Fotó: D. Kiss Balázs

gas a vérnyomása és nem szed rá gyógyszert, 14 százalékuk nincs tisztában azzal, hogy magas a koleszterinszintje. A keresztmetszeti vizsgálat várhatóan három éven belül befejeződik, és ezt követi egy utánkövetéses, hosszú távú vizsgálat. Ez potenciálisan számos olyan tudományos megfigyelést eredményez, amik később hozzájárulhatnak a lakosság prevenció szemléletének kialakulásához és az egészségügyi közállapotok javulásához.

2011 a Kutatás Éve volt a Semmelweis Egyetemen. Az elnyert *Kutatóegyetem* cím és az ehhez kapcsolódó projekt hangsúlyozta, hogy a kiválóság kitörési pont össztársadalmi szinten is. 2012 a Prevenció Éve, melynek célja a szemléletváltás, a népegészségügyi szempontból fontos egészségfejlesztő kultúra továbbadása.

Szuchy Zsuzsa

TÁMOP-4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Gyerekek, ez működik! – Az első hazai szívátültetés története

Húsz évvel ezelőtt egy pénteki napon, január 3-án, dr. **Szabó Zoltán** szívsebész éppen egy bankban volt, mikor megszólalt a csipogója. Gyorsan keresett egy nyilvános készüléket és felhívta a titkárnőjét, aki elmondta: jelentették, hogy az Országos Baleseti Intézetben van egy potenciális szívdonor. Akkorra a Semmelweis Egyetem Ér- és Szívsebészeti Klinikáján (ma Városmajori Klinikai Tömb) már minden elő volt készítve ahhoz, hogy megtörténjen az első magyarországi szívátültetés. Dr. Szabó Zoltán hamarosan egy újabb telefonhívást kapott, s közölték vele, hogy a bizottság megállapította a donorjelölt agyhalálát. Így kezdődött a hazai szívtranszplantáció immár két évtizedre visszatekintő története.

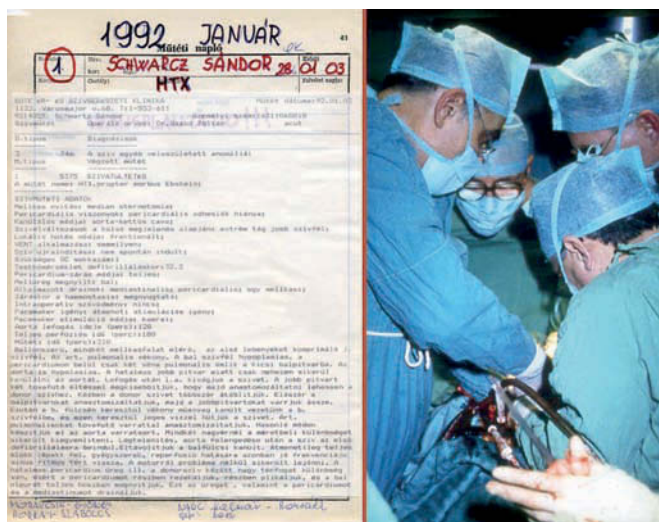
A világ első szívátültetése egyébként 1967-ben történt meg; **Christian Barnard** végezte el a dél-afrikai Fokvárosban. Dr. Szabó Zoltán azt mondja, akkori főnöke, **Kudász József** professzor nagyon szeretete volna, ha kimennek Barnard-hoz, de nem kaptak útlevelet.

Talán ez nem is volt baj. Az első próbálkozás után sokan követték Barnard példáját, de – a megfelelő immunosuppresszív szerek hiánya miatt – igen magas volt a halálozási arány, Barnard első betege is csak 18 nappal élte túl a beavatkozást – mondja dr. Szabó Zoltán, aki azonban a 80-as évek elején, a nemzetközi kongresszusokon hallottak alapján már igencsak szégyellte, hogy Magyarországon még a szívátültetésre való felkészülés sem kezdődött el. A munka felgyorsításához azonban még jól jött két impulzus. Az egyiket a Kossuth Rádió akkori, 168 Óra című műsora adta, amelyben egy magyar kardiológus arról beszélt, hogy nincs is szükség itthon szívátültetésre. A másik lökést egy Magyarországra látogató, szívátültetésen átesett idősebb amerikai patológus professzor adta, aki saját kivett szívét is felboncolhatta.

Az első hazai szívátültetést legalább 3-4 évig tartó koncentrált felkészülés előzte meg. A külföldi tanulmányutak után, először hallottak gyakoroltak, kivették majd visszavarrták a szívet, később kutyákat operáltak szívmotor segítségével.

25-30 nővért, asszisztent készítettünk fel arra, hogy el tudják látni a mindenkori transzplantáltat percről percre, óráról órára, egy pár száz oldalas könyvben pedig rögzítettük a transzplantáció protokollját – emlékszik vissza a professzor.

Mikor minden készen állt, dr. Szabó Zoltán beült a Zsigulijába a diáival felszerelve és elkezdte járni az országot; meg kellett

ismertetni a kórházakkal, az orvosokkal a szívátültetés lehetőségét, hiszen betegre – vagyis recipiensre –, valamint potenciális donorral is szükség volt. A most 48 éves **Schwartz Sándort** ma már szinte az egész ország ismeri, ő lett végül az első szívátültetésen átesett magyar beteg, aki ma is jól van, a műtét óta családot is alapított.

Gyerekek, ez működik! – valahogy így kiáltott fel dr. Szabó Zoltán, mikor az új szíve a defibrillációt követően elkezdett dobogni. Ez a pillanat minden első szívátültetést végző sebész és csapata számára igen nagy örömmel jár – jegyezte meg a professzor.

Másnap, egy szombati reggelen már ki is húzhattuk a tubust és le tudtuk kapcsolni a lélegeztető gépet. Ezt követően vittem Sándornak egy pohár narancslevelet, s azt gondoltam nyugodt hetünk lesz. Megegyeztünk ugyanis arról, hogy egy hétig nem hozzuk nyilvánosságra a műtétet, nem akartunk elkapkodva bejelentést tenni addig, míg a beteg nincs teljesen rendben. A valóságban azonban másként alakultak a dolgok. Hétfő reggel fél hétkor csörgött a telefon, **Surján László** akkori egészségügyi miniszter érdeklődött, aztán a sajtó is, még aznap délelőtt volt olyan újságíró, aki a klinika kerítésén átmászva próbált információhoz jutni.

Azóta összesen 207 szívátültetés történt az országban, ebből 190-et a Városmajori Klinikai Tömbben hajtottak végre. Az első beavatkozás húsz éves évfordulóját ünneplő tudományos ülésen dr. **Tulassay Tivadar** rektor ezüst fokozatú Pro Universitatis díjat adományozott dr. Szabó Zoltánnak, valamint dr. **Bodor Elek**nek, aki alig két héttel később végrehajtotta a második sikeres műtétet és Szabó professzor nyugdíjba vonulása után folytatta a szívtranszplantációkat a klinikán. Őt követően dr. **Szabolcs Zoltán** végezte és végzi ma is ezt a munkát.

Dr. Szabó Zoltán, Schwartz Sándor

Tudomány és diótorta

*Dr. Mandl József egyetemi tanár, igazgató, az MTA rendes tagja kapta 2011-ben a **Semmelweis Ignác** emlékérmét. Az 1997-ben indított metabolikus szindrómához kapcsolódó kutatásai folyamatosan vetik fel az egyre újabb kérdéseket. Ennek egyik fontos területe egy klinikai kipróbálás alatt álló cukorbetegséggel szembeni gyógyszer májvédő hatásainak felfedezése. Munkája mellett diótortát süt karácsonyra laboratóriumának, szabadidejét elsősorban az unokák, **Sári** és **Robi** birtokolják.*

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. Mandl József

Mandl professzor 1992 óta a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézetének tanszékvezető tanára, s emellett számos kihívást adó funkciót tölt be, de arról, hogy mi vezérelte a pályájára, minek örül és miben kételkedik, arról igen keveset tudunk. Ezekről kérdezem az önmagától mindig maximális teljesítményt váró, emberségében rendíthetetlen tudóst.

Azért is jelentkeztem az orvosegyetemre – kezdi a történetet –, mert az apám nem lehetett orvos. A numerus clausus okán nem vették fel az egyetemre. A fasizmus meggyilkolta a feleségét, gyermekeit és a szüleit, majd az államosítások elvették az üzletét is. Így tehát családi kötelességemnek is éreztem, hogy az orvostudomány irányába induljak el. Jó tanulóként különböző egyetemekre jelentkezhettem volna, és az biztos, hogy van bennem egy nagy adag bölcsész.

Az első csapás életemben az volt, hogy elsőre nem vettek fel az egyetemre, ráadásul behívtak katonának. Biztos, ha nincs az a két év, akkor én most egészen más személyiség vagyok fizikailag és lelkileg is. Teljesen idegen közegbe kerültem, ráadásul, ma sem tudom miért, politikailag megbízhatatlan elemnek minősítettek.

Az igazi fordulat orvosná válásomban, aki-ami miatt most ebben a székben ülök: orvosi kémia gyakorlatvezetőm, **Machovich Rajmund** személye volt. Bekerültem az egyetemre és tele voltam szorongással, hogy helyt tudok-e állni és, hogy mi lesz velem. Az első két hónap után jött a „tekintélyes pozíciójú és korú” – az akkor harminc éves! – tanársegéd úr és felajánlotta, hogy dolgozzam vele! Ez hatalmas jelentőségű dolog volt, meghatározta az egész pályám, pedig soha nem dolgoztunk végül együtt. Másképp soha nem jöttem volna ebbe az intézetbe tudományos diákkörösnek. Amikor elvégeztem az egyetemet, „sem rokona sem ismerőse nem voltam senkinek”. Belgyógyász akartam lenni, de állást Budapesten nem kaptam, hiába voltam én akármilyen kitűnő tanuló, TDK-első stb. Megpályáztam ebben az intézetben egy állást, amit az akkori intézetigazgató, **Antoni Ferenc** támogatásával meg is kaptam, és azóta itt dolgozom.

Jelen pillanatban az foglalkoztat, hogy milyen módon lehet a metabolikus szindrómát kezelni. Egyik alapítója vagyok az NGene gyógyszercégnak, és van egy gyógyszerjelölt molekulánk – meséli Mandl professzor. – Munkacsoportunk az elhízással kapcsolatosan kialakuló betegségekkel összefüggő ER stressz létrejöttéhez vezető okokat, közülük elsősorban a redox homeosztázis változásaihoz köthető folyamatokat vizsgálja. Jelenleg Amerikában sikerrel folyik egy 300 főre tervezett fázis II. klinikai vizsgálat ezzel a szerrel. Hatalmas áttörés lehet, hogy egy magyar fejlesztésű gyógyszer az Egyesült Államokban sikeres. Az is izgalmas kérdés, hogy ennek a molekulának az inzulinszenzitizáló hatása mellett milyen más, klinikai gyakorlatban is esetleg alkalmazható hatásai lehetnek. A szer egy új hatásmechanizmusú, inzulin szenzitizáló molekula, ami igen nagy lehetőség és kihívás. Az NGene létrehozásakor láttak bennem fantáziát és bevontak a munkába. Természetesen voltak a témában olyan elképzeléseim, amik nem bizonyultak igaznak. Az ember az előadásokon és akadémiai székfoglalókon a sikeres dolgokról tart előadást, ha a sikertelenségekről beszélnék az sokkal hosszabb lenne. Végül is nemcsak az a kérdés, hogy mivel foglalkozunk, hanem az is, hogy mivel nem!

A kutatásokkal egyidejűleg most igyekszem kialakítani magamban azt a világot, ami a tanszékvezetői funkcióm lezárását követi majd, hiszen 2012-ben betöltöm a 65. életévemet és megszűnök az intézet igazgatója lenni. Szakmai munkámat természetesen tovább folytatom úgy az oktatás, a kutatások, mint a más jellegű, szakmai-etikai kihívásokkal szembeesítő tevékenységemben; mindez további területekkel is kiegészülhet majd – mondta a professzor.

Urbán Beatrice

A munkacsoport a redox homeosztázis változások ER stresszor hatásait vizsgálja, írja le. Szemben több, más, cukorbetegségben alkalmazott inzulinszenzitizáló gyógyszerrel, amelyek gyakran májkárosítók, a munkacsoport által vizsgált – már klinikai kipróbálás stádiumában lévő, inzulinszenzitizáló gyógyszerjelölt – jelentős májvédő hatásokat mutatott acetaminofennel kiváltott, súlyos májkárosodásban. Többek között gátolta az apoptózist kiváltó AIF (apoptosis inducing factor) mitokondriumból a sejtmagba történő transzlokációját és jelentősen csökkentette a nekrozisra jellemző májenzimek vérben történő felhalmozódását egereken.

Prókai Ágnes és Mihalik Ágoston kapta a Kerpel díjat

Ebben a formában másodszor rendezték meg az idén a **Kerpel Napot** az egyetemen. A program keretében délután tudományos előadásokat tartottak a támogatott diákok, kora este pedig kulturális program folyt a Semmelweis Szalonban.

Dr. Prókai Ágnes

Dr. **Szabó Attila**, a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program titkára a kilenc tudományos előadás elhangzása előtt arról beszélt, hogy jelenleg 94 diákot támogatnak. Véleménye szerint a tudományos előadások – amelyeken mentorok és a tehetséggondozó program tanácsának több tagja is részt vettek – alkalmasak egymás eredményeinek meghallgatására, ötletcserére, tájékozódásra.

Előadások: dr. **Bánki Nóra Fanni** PhD, **Eördögh Márton Árpád** (SE ÁOK. V. évf.), dr. **Kiss Gergely** PhD, **Berze Ildikó** (SE FOK, V. évf.), dr. **Jermendy Ágnes** PhD, dr. **Nánási Tibor** PhD, dr. **Rónai Katalin** PhD, **Négyesi János** (SE TSK), **Simon Katalin** PhD
A kulturális program felvezetésekor dr. Szabó Attila emlékeztetett arra, hogy az elmúlt években mindig a diákok adták a műsort, de most közösen zenélnek a tehetséges diákok és az oktatók. Mint mondta, a tehetségnek rengeteg megfogalmazása létezik, de hozzá **Csontváry Kosztka Tivadar** szavai állnak a legközelebb: *Nézni nézhet mindenki, de látni csak az láthat, akit az Isteni*

Pályázati felhívás a 2012–2013. évi Erasmus tanulmányi és szakmai mobilitás-pályázat beadásához

A Semmelweis Egyetem pályázatot hirdet az *egyetem hallgatói részére* Erasmus ösztöndíj elnyerésére a 2012/2013. tanévre.

A Tempus Közalapítványhoz beadandó egyetemi pályázatunk a **2012. július 1-jétől 2013. szeptember 30-ig** megvalósuló tanulmányutak anyagi támogatásáról szól.

Az Erasmus-program keretében kiutazó hallgatók *legalább 3 hónapot, és legfeljebb 6 hónapot* tölthetnek el a partner európai egyetemeken. A tanulmányút csak akkor valósulhat meg, ha a külföldi tanulmányokat az anyaintézmény elfogadja és a hallgató itthoni előmenetelére – *maradéktalanul* – beszámítja.

A pályázat pozitív elbírálása esetén a hallgató lehetőséget kap a kiutazásra, aminek feltétele tanulmányainak elfogadtatása mind a hazai, mind a külföldi egyetemmel.

Az **Erasmus** a külföldi tanulmányút idejére ösztöndíj-támogatást biztosít, amely hozzájárul a hallgatók felmerülő költségeinek fedezéséhez (útiköltség, szállás, ellátás, biztosítás).

Figyelem!

Az alábbi részletes információk csak az ÁOK, FOK és a GYTK hallgatóira vonatkoznak! Az **ETK** hallgatói **Antal Ildikó** kari Erasmus-koordinátort, (Tel.: +36 1 486 5905, e-mail: antali@se-etk.hu), a **TF** hallgatói pedig **Árva Mátyás** kari Erasmus-koordinátort (Tel: 06-20/663 2962, e-mail: arva@tf.hu) keressék a rájuk vonatkozó pályázati részletekkel kapcsolatban.

Kik pályázhatnak a tanulmányi ösztöndíjra?

Azok a hallgatók utazhatnak külföldi tanulmányútra Erasmus tanulmányi-ösztöndíjjal, akik egyetemünk valamely karára a 2011/2012-es tanévre beiratkoztak, nem végzős nappali tagozatos hallgatók.

- Pályázatot nyújthatnak be tehát azon hallgatók, akik
- a Semmelweis Egyetemen alapképzésben, nappali tagozaton,
 - a 2011/2012 tanév II. félévére *beiratkoztak*, illetve e félévre *nem tanulmányi okok miatt* halasztást kértek és nyertek,
 - magyar állampolgárok, vagy Magyarországon letelepedési/tartózkodási engedéllyel élnek, illetve menekültstátusszal tartózkodnak,
 - az első négy szemesztert sikerrel elvégezték (tanulmányaikat legalább másodikéven folytatják),

- angolul, vagy a célország nyelvén legalább középfokú ismeretekkel rendelkeznek,
- tanulmányi, tudományos, közéleti tevékenységük kimagasló.

Nem nyújthat be pályázatot tehát, aki:

- 1. és 2. évfolyamos hallgató
- jelen tanévben az egyetem utolsó éves hallgatója
- korábban már elnyert ERASMUS-tanulmányutat
- aki a 2011/2012. tanév II. félévét tanulmányi okok miatt halasztani kényszerült.

Kik pályázhatnak a szakmai gyakorlat ösztöndíjra?

Azok a hallgatók utazhatnak külföldi tanulmányútra Erasmus szakmai-ösztöndíjjal, akik egyetemünk valamely karára a 2012/2013-as tanévben *végzős*, nappali tagozatos hallgatók lesznek.

Pályázatot nyújthatnak be tehát azon hallgatók, akik

- Semmelweis Egyetemen *alapképzésben, nappali tagozaton* vesznek részt,
- magyar állampolgárok, vagy Magyarországon letelepedési/tartózkodási engedéllyel élnek, illetve menekültstátusszal tartózkodnak,
- a korábban Erasmus tanulmányi ösztöndíjban részesült hallgatók, de nem jelentkezhetnek azok, akik korábban a Leonardo vagy Erasmus program keretében szakmai gyakorlaton vettek részt.
- megpályázott időszakban a pályázó aktív hallgatói jogviszonyban lesz az egyetemmel
- birtokában van a szükséges nyelvtudásnak.

A leadás végső határideje: 2012. március 13. kedd, 15 óra

Annak érdekében, hogy a pályázók minden szempontból megfelelő, a megmérettetésben esélyes munkával indulhassanak, az Erasmus-program intézményi koordinátora, **F. Tóth Katalin** együttműködve a karok képviselőivel **tájékoztatást** ad, amelynek várható időpontjai: **ÁOK, GyTK részére:** 2012. február 22.

FOK részére: 2011. február 15.

A pontos időpontról a hallgatók a Neptunon keresztül kapnak majd üzenetet!

Az Erasmus pályázat részletes információi megtalálhatók a Semmelweis Egyetem honlapján.

Tóth Gergely és dr. Túry Ferenc

gondviselés ezzel a képességgel különösen megáldott. Remélem és tudom, hogy akiket felvettünk a programba, azok rendelkeznek a látás képességével is – fogalmazott dr. Szabó Attila. Felhívta a figyelmet arra, hogy a nyár végén kiadtak egy CD-t, bizonyítva azt,

Dr. Sótonyi Péter, dr. Szabó Attila, dr. Monos Emil és Szluka Bea a díjátadón

hogy Semmelweis Egyetemen végzők nemcsak a szakmájukban, hanem más területen is kiválóak.

Idén dr. **Prókai Ágnes** és **Mihalik Ágoston** kapta a Kerpel díjat. A Baráti Kör által támogatott elismerésben azok részesülnek, akik a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program diákjai és kiváló tudományos és közéleti tevékenységet folytatnak. Az Igazságügyi Orvostanért Alapítvány támogatásával a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Tanács elismerő oklevelét kiváló tanulmányi és tudományos munkájuk mellett nyújtott magas színvonalú kulturális tevékenységükért dr. **Mészáros Zsolt Szabolcs** és **Orbán Judit** vehették át. Emellett több mint harmincan kaptak jutalomkönyvet a Semmelweis Kiadótól.

Dr. **Monos Emil** a Baráti Kör nevében köszöntötte a díjazottakat, dr. **Ligeti Erzsébet**, a Tehetséggondozó Tanács tagja pedig úgy vélte, az együtt zenélés ténylegesen megvalósította az universitast, a tanárok és a hallgatók egységét. A programon részt vett dr. **Sótonyi Péter**, a Tehetséggondozó Tanács elnöke is. A kulturális program keretében egyebek mellett dr. **Túry Ferenc**, a SE Magatartástudományi Intézetének igazgatója, a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó program mentora lépett fel közösen **Tóth Gergellyel**, a SE ÁOK negyedéves hallgatójával. Ugyancsak együtt zenélt dr. **Szeifert Lilla**, a SE az I. Sz. Gyermekklinika gyermekorvosa, és dr. **Mészáros Zsolt** PhD hallgató.

Jellinek Harry Ösztöndíj

A Semmelweis Egyetem Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Tanácsa a Heidelbergi Ruprecht Karls Egyetemre 4 fő V. éves orvostanhallgató 10 hónapos kiküldésére, a Freiburg-i Albert Ludwigs Egyetemre 2 fő V. éves orvostanhallgató 10 hónapos kiküldésére pályázatot hirdet.

A pályázaton kizárólag a 2011/2012-es tanévben V. éves orvostanhallgatók jelentkezhetnek.

A pályázatokat **március 15-ig** egy írásos és egy elektronikus példányban a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Tanács Tehetségpont irodájában kell leadni (Nagyvárad téri Elméleti Tömb – 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.)

A pályázatok előbírálását a Tehetséggondozó Tanács által kijelölt bizottság végzi. A bizottság tagjai a tanács tagjaiból illetve az általuk felkért tudományos fokozattal rendelkező egyetemi kutatókból áll. Minden pályázatot legalább két egymástól független bíráló bírál. Adott intézetben TDK munkát folytató hallgató bírálatát az Intézet munkatársa nem végezheti. Indokolt esetben sor kerülhet a pályázó(k) szóbeli, német nyelven történő meghallgatására is. A nyertes pályázók személyéről azonban a fogadó egyetem dönt.

A kinn tartózkodás költségeit a fogadó egyetem vállalja (szállás, ösztöndíj).

Részletek a honlapon: <http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2012/01/19/jellinek-harry-osztondij/>

Semmelweis Egyetem Orvos-, Fogorvos-
és Gyógyszerésztudományi Diákköri Konferencia
Időpont: **2012. február 15-17.**

Helyszín:

Nagyvárad téri Elméleti Tömb, Budapest, Nagyvárad tér 4.

Negyedik alkalommal is meghirdette a Magyar Tudományos Akadémia a **Lendület** program pályázati felhívását 2012-ben induló kutatócsoportok létrehozására az MTA kutatóközpontjaiban, kutatóintézeiben és a hazai egyetemeken. Az új Lendület-kutatócsoportok támogatására idén rendelkezésre álló 1,25 milliárd forintból körülbelül 25-30 új kutatócsoport indítható.

A program keretében a kutatók három kategóriában adhatják be pályázataikat:

- Lendület I. – önálló kutatói pályát kezdők kategóriája
- Lendület II. – sikeres önálló kutatói pályát folytatók kategóriája
- Lendület III. – kiemelkedően sikeres vezetői kutatói pályát folytatók kategóriája

A pályázati anyag letölthető az MTA honlapjáról.

Beérkezési határidő: **2012. február 29., 23:59**

Egységes tehetséggondozó rendszer indult az egyetemen

Fél éve indult el a Semmelweis Egyetemen a fiatal tehetségeket támogató program (TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0013), a **Magiszter**, amely az elmúlt hónapok során számos lehetőséget kínált a hallgatók és a doktoranduszok számára. A kétéves program fő célja az intézmény tehetséggondozó rendszerének egységesítése, továbbfejlesztése, lehetőségeinek bővítése.

A Projekt kiemelt figyelmet fordít a **Korányi Frigyes Szakkollégium** hallgatóinak képzésére. A Magiszter Program keretében az elmúlt hónapokban számos kurzust rendeztek, így többek között tanulás-módszertani kurzus, gépirásoktatás, metakommunikációs képzés. A Programban szervezett előadások lehetőséget teremtettek a hallgatók számára az egészségügyi gazdaságtan főbb kérdéseinek megismerésére. A Szakkollégiumnak lehetősége nyílt a Diákmentor Program elindítására, mely során a már tapasztalt, felsőbb éves szakkollégisták vezetnek be a gólyákat a szakkollégiumi és egyetemi élet rejtelmeibe.

A Magiszter Programba a szakkollégisták mellett bekapcsolódhat minden egyetemi hallgató és doktorandusz. Erre egyrészt a projekt támogatásával lebonyolított kutatási programok, másrészt a kiírt pályázatok adnak lehetőséget.

Az elmúlt félévben 15 kutatócsoport kezdte meg munkáját az egyetem számos intézetében és klinikáján. A munkacsoportok témavezetői TDK-hallgatókat és doktoranduszokat is bevontak a kutatásokba, akik így közvetlen betekintést nyerhettek a tudományos életbe, részesévé válhattak az Egyetemen folyó kutatásoknak. A tudományos munkában részt vesz az **I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika** két-foton mikroszkópiával foglalkozó kutatócsoportja, az **Élettani Intézet** fagocita-élettani kutatócsoportja, az **Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetben** működő **LINK-kutatócsoport**, mely új gyógyszer-célpontok azonosítására szolgáló hálózatos eszközök kutatásával foglalkozik. A **Transzplantációs és Sebészeti Klinikán** működő **akut pancreatitis** munkacsoport kollaboráció segítségével kezdte meg az egyetemen eddig még nem vizsgált témában kutatómunkáját; a pancreatitis más szervekre gyakorolt károsító hatásának vizsgálatát in vivo és in vitro körülmények között, valamint az esetleges terápiás eszközök kipróbálását. A **II. Sz. Patológiai Intézet** kutatócsoportja megkezdte a daganatok prognózisát befolyásoló genetikai és fehérje szintű heterogenitásra vonatkozó kutatásait. Az **Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet** kutatócsoportja többféle hatóanyag befogadására képes bukkális hatóanyag-hordozó rendszer preformulálási és formulálási vizsgálatával foglalkozott. A diákkörös hallgatók a témakör szakirodalmának áttekintésével kezdték munkájukat. Az irodalmi összefoglalót közlemény formájában is feldolgozta a munkacsoport, amely a gyógyszerészet magyar nyelvű folyóiratában, az *Acta Pharmaceutica Hungarica*-ban jelent meg. A **Testnevelési és Sporttudományi Kar** sejtélettani kutatócsoportja epigenetikai vizsgálatokkal foglalkozott. A kutatásba bevont TDK hallgatók elsajátították a kísérletben használt állatok mindennapos ellátására vonatkozó tudnivalókat; megtanulták az állatokkal végzett felmérések technikai megvalósításának folyamatát; az állatok testsúlyának mérését; a VO₂ max. mértést az állatok számára tervezett futópad segítségével, valamint a kísérleti munka során keletkezett adatok számítógépes rögzítését. A **Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézetben** működő kutatócsoport retinális fotoreceptorok in vivo és in vitro fejlődését, valamint a madár lymphaticus szerveinek fejlődését vizsgálta. A **Biofizikai Intézet** nanobiotecnológiai kutatócsoportja több kutatási témában is megkezdte vizsgálatait, melyekben egy-egy TDK-hallgató vagy doktorandusz vesz részt. A **II. Sz.**

Belgyógyászati Klinikán két munkacsoport végez kutatásokat. Az endokrinológiai kutatócsoport tevékenysége a hormonrendszeri megbetegedések hátterében álló genetikai és epigenetikai tényezőkre irányult. A kutatócsoport endokrinológiai képzést tartott a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság együttműködésével. A **MOLOR kutatócsoport** az **Orálbiológiai Tanszék**en indította el kutatásait az emberi posztnatális fogszövetekből és nyálmirigyekből származó őssejtek izolálásával. A kutatócsoport szeptember elején nemzetközi konferenciát szervezett a fogorvostudomány témakörében. A **Kardiológiai Központban** két kutatócsoport kezdte meg munkáját. Az őssejt terápiás kutatócsoport párhuzamosan végzett kísérleteket H7 humán embrionális őssejtekkel és patkány csontvelőből nyert mesenchymális őssejtekkel. Az elektrofiziológiai munkacsoport az elmúlt fél évben elsősorban a kisállatokon végzett elektrofiziológiai kutatások metodikai beállítását és előkészítését folytatta. Több hónapon át dolgozott a sportszívvel modellező hypertrophiás szívkamrájú patkányok kifejlesztésén. A kutatócsoport az állatokban elért életkori változásokat speciális kisállat ultrahanggal és invazív nyomás-térfogató mérésekkel igazolta.

A Magiszter Program keretében azok a hallgatók is részesülhetnek támogatásban, akik a fenti kutatómunkában nem vesznek részt.

További információk: <http://palyazat-sote.hu/a-magiszter-projekt-kereteben-meghirdetett-palyazatok.html>

Horváth Dóra

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Fogyatékkal élő hallgatókat is vár az Erasmus

Több mint száz fogyatékkal élő hallgató tanul a Semmelweis Egyetemen. Ők is jelentkezhetnek – emelt összegű támogatással – az Erasmus ExchangeAbility csereprogramokra.

Fülöp Ákos kisiskolás kora óta ismert diszlexiával és diszgráfiával, vagyis olvasási és írási nehézséggel kezdte meg tanulmányait a TF rekreációs szervezés – egészségfejlesztés szakán idén szeptemberben. Versenyszerűen kajakozik, azért is választotta a rekreációs szervezést, hogy tanulmányaival könnyebben össze tudja tudja egyeztetni a sportolást.

Gyerekkorában édesanyja segítségével tanult, aki felolvasta neki a tananyagot, később aztán hangsúlyt fektettek arra, hogy önállóan tudjon tanulni. Ez ma már nem is okoz problémát, csupán arról van szó, hogy neki lassabban megy az olvasás, tehát több időt kell szánnia a tanulásra és a helyesírás nem kifejezetten erős oldala. A vizsgákra, dolgozatokra való felkészülést sokkal hamarabb elkezd, mint társai, ez számára magától értetődő. Mint ahogy az is, hogy többször elő kell vennie a tanulnivalót, olvasni, ismerkedni vele, ahogy ő mondja, elkezdni izlelgetni. Azt gondolja, segítséget jelenthet számára, ha olyan számítógépes programhoz jutna, ami az írott szöveget hangzóvá alakítja.

Már pedig erre van kilátása, mert – mint ahogy **Horváth Balázs** egyetemi fogyatékosügyi koordinátor elmondta –, felolvasó programot tartalmazó tableteket szereznek be hamarosan, ezzel is segítve a többi közt a látássérült és a siket hallgatók tanulását.

Horváth Balázs arra is felhívja a figyelmet, hogy fogyatékos hallgatókat is várnak, ráadásul emelt támogatási összeggel az Erasmus ExchangeAbility csereprogramokra.

Joszt László harmadik diplomáját szerzi az egyetem Közszolgálati Karán, szociális munkás mesterszakon elsőéves. 2000-ben, az érettségijét követően veszítette el teljesen a látását a 12 éves korában diagnosztizált zöldhályog következtében. Az átlagosnál nehezebben tanult meg látás nélkül élni, de sikerült. Olyannyira, hogy egyelőre nem gondol vakvezető kutya segítségére, mert mint mondja, jelenlegi gyors tempójú életvitelére nem alkalmas kutyatartásra.

Az egyetemtől kapott netbookot kiválóan tudja használni: dolgo-

Fülöp Ákos

Horváth Balázs

Fotó: Tolnai Kata

zatait ezzel írja és ezen jegyzetel. A tanárok mindenben segítik a felkészülését, megkapja az órákon kivetített prezentációkat, amiket konvertáló programmal hangzóvá alakít és saját maga számára hangfelvételt is készíthet az órákon.

Még főiskolásként, 2005-ben részt vett egy három hónapos Erasmus programon a németországi Darmstadtban az ottani önálló evangélikus főiskolán. Kiutazás előtt levizsgázott az elméleti tárgyakból, így odakint főként gyakorlatokon vett részt tanulási nehézségekkel élő gyermekek oktatása során.

Fogyatékkal élőként pályázott az Erasmus ösztöndíjra, és a Tempus Közalapítvány kiegészítő támogatását is megkapta. Az összeget tanulást segítő eszközökre költötte, illetve Darmstadtban megbízott egy mozgástrénerrel az ottani közlekedési útvonal betanítására. Ez volt az első alkalom, hogy az otthonától távol került, és mind szakmai, mind magánéleti szempontból meghatározó élményként emlékszik rá. Itt kezdett tágulni a szakmai látóköre, mert mint mondja, itt tapasztalta meg, hogy ugyanazt a célt más és más utakon is el lehet érni.

Szakács Csenge kiváló lovas, és versenytáncol is az elsőéves gyógytornász hallgató.

Látássérült, de mint mondja, a teljesítményét életének eddigi 20 éve alatt ez nem befolyásolta, sőt van olyan tanára az ETK-n, aki nem hiszi el, hogy nem tudja elolvasni a tábla vagy a kivetítő tartalmát. Míg általános iskolában inkább a társai voltak intoleránsak vele, mert látás problémája ellenére osztályelső volt, addig a főiskolán a társai maximálisan elfogadóak, mindenben segítik, de a tanárok hitetlenkednek, ugyanis látható jele nincs veszélyeztetett látássérülésének. Legfeljebb néha furcsállják, hogy télen is napszemüvegben jár fokozott fényérzékenysége miatt. A tananyagot több helyről kell összeszednie, az anatómiát tartja a legnehezebbnek, a többit órai odafigyeléssel és a tankönyvből meg tudja tanulni.

Tömegközlekedéssel jár Újpalotáról, s elmondása szerint többször érzékelt előítéleteket látássérültekkel kapcsolatban. Ugyanolyan értékes emberek vagyunk, mit mások, csak mi nehezítéssel éljük az életünket. Ezért nem sajnálni vagy elítélni kell minket, hanem tisztelni – jelentette ki. Csenge már hallott az Erasmus keretében szervezett külföldi tanulmányi lehetőségről, de azt nem tudta, hogy fogyatékos hallgatóknak emelt normatívát biztosítanak. Azt mondta, érdekli a lehetőség, ezért figyelni fogja a felhívást.

Szakács Csenge

Kutatónők, példaképek

Befolyásos az, akinek hatása túlmutat szűkebb környezetén, értékteremtő és közvetítő ereje, eszköztára jelentős, hatása másokra, társadalmi normákra, közgondolkodásra átlagon felüli. E szempontok alapján választotta be dr. Kopp Máriát, a SE Magatartástudományi Intézetének igazgatóhelyettesét és dr. Ádám Veronikát, a SE Orvosi Biokémiai Intézetének igazgatóját egy magazin az 50 legbefolyásosabb magyar nő közé. Az akadémikus vezeti egyébként azt a szakmai zsűrit, amely – a többi között – dr. Buzás Editnek ítélte oda A Nőkért és a Tudományért elismerést tavaly. A SE Genetikai, Sejt és Immunbiológiai Intézetének igazgatóhelyettese nemrég a Huzella Tivadar emlékérmét és jutalomdíjat is megkapta az egyetemen.

Amikor dr. Ádám Veronika tanácsvezető egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Orvosi Biokémiai Intézetének igazgatója megtudta, hogy az ötven legbefolyásosabb nő közé választották, rögtön arra volt kíváncsi, hogy ki a másik 49, mert – mint mondta – elsősorban ez minősít egy ilyen listát. Legelőször az jutott eszébe, vajon rajta van-e például dr. Kopp Mária, és megnyugvással vette tudomásul az igen választ. Vállalható a lista, de valószínűleg más szempontok alapján, egy másik listát is össze lehet állítani másik ötven befolyásos nőről – fogalmazott.

Az akadémikus kilenc éve vezeti a L'oreál Magyarország és a Magyar UNESCO Bizottság közös ösztöndíja, A Nőkért és a Tudományért elismerés szakmai zsűrijét. Úgy véli, a díjat elismerik és az évek során fontos küldetése lett. Nőket mutat be, akik tudósok, de a tudományos teljesítményük mellett kulturáltak, érdekesek, színes egyéniségek és más dolgokban is tehetségesek. Örülök, hogy részt veszek ebben – hangsúlyozta.

Dr. Ádám Veronika jó érzésnek tartja, hogy egyetemi tanárként, akadémikusként elismerik és adnak a véleményére, ugyanakkor ez óriási felelősség is számára. Sokszor találok magam abban a helyzetben, hogy véleményt kell mondanom másokról, fiatalokról, akik a pályájuk valamely szakaszában vannak és szembe néznek egy megmérettetéssel. A szakmai tisztesség alapján reális és hiteles álláspontot kell megfogalmazni a teljesítményükről abban a tudatban, hogy ez a vélemény a pályájukat igen nagy mértékben befolyásolja. Egész életemben soha semmi más nem vezérelt, amikor véleményt kellett mondanom, csak a szakmai értékrend – fogalmazott az akadémikus.

Úgy látja, ma egyértelműen könnyebb egy pályakezdő kutatónőnek, mint évtizedekkel ezelőtt. Amikor az én korosztályom kezdte a pályáját, akkor a tudomány világa nagyon férfiközeg volt, nem volt annyira természetes, hogy egy nő ebben ugyanolyan igényességgel és teljesítménnyel tud helyt állni, mint egy férfi. Mára ez megváltozott, komoly szemléletváltás ment végbe. Mint mondta, ezzel együtt ellene van a pozitív diszkriminációnak. Nem kell előnyben részesíteni a nőket, csak ugyanolyan kritériumok alapján kell mérlegelni őket, előítéletek nélkül – tette hozzá.

Ádám Veronika

Az egyetemi és az akadémia világban nincs túl sok női vezető, dr. Ádám Veronika ennek okát elsősorban abban látja, hogy akinek családja, gyerekei vannak, annak elsődleges feladata a családi boldogság megteremtése és fenntartása. Ha a családban nincs minden rendben, akkor semminek nincs értelme – nálam is abszolút prioritása van ennek – szögezte le. Tapasztalatai szerint azok a nők tudnak eséllyel egy szakmai pályán elindulni és azon végigmenni, akik olyan családban élnek, ahol tolerálják, szívesen veszik, sőt támogatják azon törekvésüket, hogy ne csak a családban teljesedjen ki az életük. A másik lehetőség, hogy a nő feláldozza a privát életét, de ez szerinte semmiképpen nem éri meg. Ha valaha ilyen választás elé kerültem volna, biztosan lemondok a szakmai pályáról, de szerencsére a férjem nem csak megértő és támogató volt, hanem egy kicsit el is várta tőlem, hogy teljesítsek a szakmámban is – mondta a számos elismeréssel díjazott professzor asszony.

Világviszonylatban is egyedülálló módon foglalkozik a magyar lel-

kiállpottal és aktívan tesz azért, hogy minél több kívánt, tervezett gyermek megszülethessen. Dr. Kopp Mária, a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetének tudományos igazgatóhelyettese az orvostudomány és a pszichológia határterületén dolgozik évtizedek óta. A befolyásosság számára nem személyes, öncélú kérdés.

Szólnokon egy uniós pályázat segítségével szerveztünk egy öngyilkosságot és depressziót megelőző három éves programot, amelynek során megpróbáltuk a témában érintett helyi szakembereket összehozni, a pszichiáterektől a háziorvosokon át a védőnőkhöz, tanárokhöz, rendőrökig. A három év alatt felére csökkent az öngyilkosságok száma a városban, ilyen mértékű javulás sehol nem történt az országban az elmúlt évtizedben. Ha arra van hatásom, hogy kevesebben legyenek öngyilkosok ebben az országban, az nagy jelentőséggel bír számomra, valóban komoly befolyásosságot jelent – fogalmazott a professzor asszony.

Dr. Kopp Mária 1983-ban szervezte meg először a magyar lelkiállapot és egészségi állapot összefüggéseit vizsgáló úgynevezett Hungarostudy országos reprezentatív felmérést, amit azóta négy-

szer megismételtek. Ilyen széles körben és ilyen sokoldalúan egy országban sem vizsgálták a lakosság lelki és egészségi állapotának összefüggéseit. A publikációs listát végignézve pedig bizonyos értelemben arra a kérdésre is válasz adható, hogy miként tudja, tudta összeegyeztetni a munkát a magánélettel.

Férjemmel, **Skrabski Árpáddal** még egyetemista korunkban elhatároztuk, hogy együtt fogunk dolgozni, bár a munkahelyünk sosem volt közös. A férjem a szociológusi mellett informatikus mérnöki végzettséggel is rendelkezett, amelynek köszönhetően olyan magas színvonalú elemzéseket tudtunk készíteni már egészen fiatal korunkban, hogy annak idején a nemzetközi konferenciákon még az amerikaiak is rácsodálóztak – mondja dr. Kopp Mária, aki férjével nemcsak a munkában, hanem az élet minden területén, így a gyermeknevelésben is egymásra tudott támaszkodni. A magasabb végzettségű nők számára

Dr. **Buzás Edit**, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatóhelyettese nem orvos családból származik: családjában négy generáción keresztül kántortanítóktanárok adták tovább generációról generációra a pedagógusi hivatás melletti elkötelezettséget.

– Tőlem is azt várták, hogy ezt a pályát válasszam, kicsit lázadásból is jelentkeztem orvosi egyetemre. E mellett kihívás volt olyan egyetemet választani, ahová közismert módon nehéz volt bekerülni – emlékszik vissza a kezdetekre.

A professzor asszony szerint óriási szükség van a biztos családi háttérre. Részben azért is, mert e nélkül sokkal nehezebb újramegteremni a munkát az esetleges nehézségek, kudarcok vagy zsákutcák után, melyek előfordulhatnak a kutatók életében.

– Az a fantasztikus, hogy a kapcsolat kétirányú: a családtól kapott feltöltődés hasznosul a munkában, a munkában szerzett pozitív inspirációt pedig haza tudjuk vinni, és át tudjuk adni a családnak. Ez így nagyon szerencsésen működhet – fogalmazott.

Kiemelten fontosnak tartja, hogy a kutatónők ne csak itthon, hanem külföldön is bemutassák az eredményeiket. Mint mondta, számára meghatározó annak felismerése, hogy mennyire fontos a folyamatos nemzetközi jelenlét. A konferenciák lehetőséget teremtenek arra, hogy részei lehessünk a tudományos vérkeringésnek, friss információhoz jussunk, új kapcsolatokat alakítsunk ki – mindezek alapvetően szükségesek ahhoz, hogy versenyképesek maradjunk. Ez a fajta mobilitás sokkal fontosabb, mint ahogy korábban gondoltam – fogalmazott, hozzátéve: próbálja erre felhívni a gondjaira bízott fiatalok figyelmét is, mert nekik ez abban is sokat segíthet, hogy nemzetközi összehasonlításban tudják megítélni saját munkájuk értékét.

Dr. Buzás Edit számára a tudomány egyik legizgalmasabb vonat-

azonban a gyermekvállalás akkor is éppolyan nehézségeket jelentett, mint most.

2009-ben én indítottam a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, **Pálinkás József** professzor úr által összehívott népesedési kerekasztalt. Számos javaslatot dolgoztunk ki arra, miként lehetne elérni, hogy a kívánt és tervezett gyermekek megszülethesse. Több javaslatunk szerepel a családvédelemről szóló törvény tervezetében. A rugalmas munkaidő, a részmunkaidő, az otthoni távmunka aránya Magyarországon a legalacsonyabb Európában, ezen mindenképp változtatni kell – hangsúlyozza Dr. Kopp Mária, aki kérdésemre azt mondja, személyesen sosem érezte, hogy női mivolta miatt nehezebben boldogulna a tudományos világban. Hátrányt inkább amiatt érzett, hogy mindig határterületen dolgozott, az általa kutattott témákat sem az orvostudomány, sem a pszichológia nem érezte igazán magáénak.

L'oreal díjátadó A képen középen dr. Buzás Edit, a jobb szélén dr. Ádám Veronika

kozása a sokszínűség, a több irányból való megközelítés lehetősége. Úgy véli, a női psziché sajátosságai bizonyos fokig megjelenhetnek a munkában is, tapasztalatai szerint a nők sokszor más szempontból, másképp látják a dolgokat, gyakran kompromisszum-készebbek, jobban tűrik a monotonitást és nyitottabbak a környezetükben megfogalmazódó, sajátjuktól eltérő vélemények irányába.

A kutatói pályán elengedhetetlennek tartja az eredeti gondolkodás bátorsága mellett az alázatot, a türelmet és kitartást is, ezért a fiatal kutatókat mindig arra biztatja, hogy amikor kezdeti nehézségbe ütköznek, és nehezen jönnek az eredmények, semmiképpen ne adják fel, mert tapasztalata szerint a kellő odafigyeléssel és elmélyültséggel végzett munka előbb-utóbb eredményre vezet.

Az összeállítást

Dobozi Pálma és Tóth-Szabó Szilvia készítette

Nyolcvan százalék

A Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikáján az orvosok nyolcvan százalékának van tudományos minősítése. Az igazgató, dr. Romics Imre szerint ennek a magas aránynak az eléréséhez kellene a tehetséges és a szorgalmas emberek, továbbá valaki, aki – legalábbis képletesen – folyamatosan nógatja őket.

A professzor szerint az az egyetem hármass kötelessége az oktatás, a gyógyítás, és a tudományos munka. Nekem mind a három terület fontos – szögezte le.

Mint mondta, nem mindenki szereti a folyamatos noszogatót, de tudja, hogy később mindenkinek hasznára válik a tudományos minősítés megszerzése. Ugyanilyen fontosnak tartja azt is, hogy az orvosok jól megtanuljanak operálni, de ennek nincs mérőszáma, mert nincs impakt faktoros műtét. Van, aki kevésbé a szike Paganinije, de lehet találni neki más területet, amiben kiváló és olyan is, akiből nem lesz kandidátus, de kiválóan operál. Mindenkinek megkeressük a helyét és büszke vagyok rá, ha ez sikerül – fogalmazott. Azokra is kifejezetten büszke, akik annak ellenére megírják a disszertációjukat, hogy saját maguk is tisztában vannak vele, nem a tudományos terület az erősségük, hanem a műtét. Az elmúlt években erre is volt jó pár példa.

Az igazgató hasonlóan szívós magatartást tanúsít, amikor a nyelvtudásról van szó. A tanulást nem egyszer azzal próbálja elősegíteni, hogy rendszeresen segít külföldi tanulmányutak, gyakorlatok, időszakos munkák megszerzésében.

Dr. Romics Imre úgy látja, a hivatástudat és a jó példa motiválni tudja a fiatalokat. A legnagyobb motiváció egy orvos számára mégis mindig az az öröm, amikor meggyógyít egy beteg embert, és szerinte ezt a pályakezdő fiatalok is érzik.

Az igazgató hozzátette: tisztában van a nehézségekkel, de fiatal orvos korában a saját korosztályába tartozóknak is több mellékállása volt, negyven évesen is minden harmadik napon ügyeletet volt.

Nagyon nagyra tartja a klinika orvosi csapatát, akik angolul, németül és magyarul oktatnak. Fontos nekik az értékmegőrzés, a hagyományok ápolása, és tartják a kapcsolatot a határon túli magyar kollégákkal. Az igazgató büszke arra, hogy az intézmény európai továbbképző centrum is egyben, valamint az urológiai osztályok közül az országban egyedül náluk van önálló onkológiai osztály.

Dr. **Szendrói Attila** adjunktus 37 éves, a diploma megszerzése óta, vagyis 12 éve a klinikán dolgozik. Három generációs orvos

Dr. Romics Imre

Fotó: D. Kiss Balázs

családból származik, mégis daczból választotta a pályát, éppen azért, mert a szülei le akarták beszélni róla. Úgy emlékszik, Romics professzor eleinte őt is folyamatosan nagyobb teljesítményre ösztökélte, mióta azonban felvette a ritmust, már saját magának diktálja ezt a tempót.

Véleménye szerint a hivatástudat és tudásszomj a fő motiváló erők ahhoz, hogy egy fiatal orvos ma Magyarországon maradjon és vállalja a körülményeket. Azt is lényegesnek tartja, hogy van lehetősége oktatni, amit legalább annyira szeret, mint a gyógyítást.

Visszaemlékezve a kezdetekre nehéznek és kilátástalannak látta a helyzetét pályakezdőként – főleg, hogy a diploma megszerzésétől kezdve nem kért anyagi segítséget a családjától – mégsem fogadta el soha azt a szemléletet, hogy a pénz legyen a fő befolyásoló tényező a döntéseinél. Az adjunktus álláspontja szerint nagyon hiányzik a kiszámítható életpályamodell, mert az Egyesült Államokban is keveset keres egy rezidens, de tudja, hogy tíz év elteltével jobb lesz a helyzete és a fizetése is.

Tóth-Szabó Szilvia

Dr. Szendrói Attila, dr. Hamvas Antal, dr. Szűcs Miklós, dr. Romics Imre, dr. Pánovics József

25. Fűvészkerti Urológus Napok – Urofarsang 2012

Továbbképző tanfolyam a Semmelweis Egyetem Urológiai Klinika rendezésében

Helyszín: Budapest, Danubius Health Spa Resort Helia

Időpont: 2012. február 10-11.

További információ: <http://convention.hu/>

Munkánk az élet csodájának szolgálata

Életművét elismerő tudományos és társadalmi kitüntetésben részesült dr. Tulassay Zsolt a Semmelweis Egyetem II. Belgyógyászati Klinikájának professzora. Az akadémikus egyetemi tanárt tiszteletbeli tagjává választotta Lipcsében tartott 66. Konferenciáján a Német Gasztroenterológus Társaság. Ez különleges megtiszteltetésnek számít, hiszen a társaság különösen kiemelkedő gasztroenterológust tüntet csak ki tiszteletbeli tagsággal. Tulassay akadémikus a kitüntetést az emésztőszervi- és anyagcsere betegségek területén, a német tudósokkal ápolott hosszú és gyümölcsöző együttműködés során elért tudományos eredményeiért és klinikai kutatásainak elismeréseként vehette át.

Tulassay Zsolt nem csak orvostudós és kutató, hanem olyan elismert közéleti személyiség, aki jelentős szakmai tevékenysége mellett nagy műveltségű, és a művészetek területén különösen otthonos. Komolyzenei előadásait a rádióban is hallhattuk, hangszeren játszik, egyedülálló zenei gyűjtemény tulajdonosa, és megtörténhetett volna, hogy nevét ma zenetudósként, vagy az opera világából ismerjük. Ez a tudományos körökben unikumnak számító elismerés feltétlen gratulációt érdemel, ténye azonban most alkalmat szolgáltat arra is, hogy a végtelenül elfoglalt akadémikust pályájáról, hitvallásáról kérdezzem.

Nem orvos akartam lenni, hanem irodalommal, zenével, művészetekkel szerettem volna foglalkozni – meséli a professzor pályaválasztásának történetét. – Ezek iránt éreztem elsősorban kedvet, nagyobb realitása volt azonban az orvoslásnak, amely a művészetekkel való napi kapcsolat lehetőségét nem zárja ki. Ezért jelentkeztem az orvosi egyetemre. A belgyógyászat vonzott leginkább. **Magyar Imre** személye különösen megragadott, és abban a szerencsében volt részem, hogy a Korányi-iskola szellemiségét közvetlenül tőle ismerhettem meg. Attól a Magyar Imrétől, aki fiatal orvosként **Korányi Sándor** asszisztense volt és aki a magyar belorvosi iskola hagyományainak továbbfejlesztőjeként a huszadik század második felének nagy hatású belgyógyász egyéniségévé vált. Mellette dolgozhattam az I. Belgyógyászati Klinikán, és mélyen érintettek a hivatás kérdéseit bemutató, elsősorban az emberségről, az orvossá válás folyamatáról szóló előadásai. Szerencsém volt, mert az egyetlen egyetemi belgyógyászati állásra a húsz-egynéhány jelentkezőből Magyar professzor választotta rám esett. Egyik érdeklődési köre a gasztroenterológia volt, és irányításával lehetőségem nyílt e szakterület megismerésére. Az országban az elsők egyikeként a Magyar-klinikán jelent meg az emésztőrendszeri endoszkópia, amelynek nem a technikai részletei, hanem az ahhoz kapcsolódó elméleti megfigyelések érdekeltek. Az 1978-as madridi világkongresszuson jelentkeztünk elsőként az ennek hozadékaként született olyan eredménnyel, amely ma már tankönyvi adat, az, hogy a hasnyálmirigy fejlődési rendellenessége, a pancreas divisum, akut recidiváló pancreatitis oka lehet. Ez akkor újdonságnak számított, hiszen a fejlődési eltérés jelentősége csak az endoszkópos vizsgálatok elterjedésével válhatott nyilvánvalóvá. Az erről szóló közleményünk 1980-ban jelent meg, ebben a témában az elsők egyikeként.

1984-ben a Humboldt Alapítvány ösztöndíjával Münchenben **Ottenjann** professzornak, az erlangeni gasztroenterológiai iskola jeles képviselőjének klinikáján dolgozhattam. Itt kezdődött el közös munkám a német kollégákkal. Majd az idők folyamán széles körű kapcsolatok épültek ki a II. Belgyógyászati Klinika és rangos külföldi intézetek között.

Olyan elődök örökébe léptem, akik közül számosan a magyar belgyógyász iskola kiemelkedő személyiségei voltak. Azt tanulom, hogy munka nélkül nincs eredmény. A munkához az erőt a hit adja. A hite annak, hogy a helyállásban azonos értékeket képviselő, hasonló gondolkodású és igényességű közösségre tá-

Tulassay Zsolt akadémikus, Széchenyi díjas egyetemi tanár a Semmelweis Egyetem klinikai PhD-képzését vezeti, az egyetem Habilitációs Bizottságának elnöke, a Gasztroenterológiai Szakmai Tagozat elnöke, belgyógyászatot, gasztroenterológiát oktat és országos szinten szervezi e szakterületeken az orvosok továbbképzését. Az Európai Gasztroenterológiai Társaság elnöke, koordinálja az európai gasztroenterológus orvosképzést, széles körű nemzetközi kapcsolatrendszert ápol. Nevéhez fűződik *A belgyógyászat alapjai* című tankönyv, valamint az Onkológia tankönyvének a szerkesztése is, amely a Semmelweis Kiadó gondozásában jelent meg. A Semmelweis Egyetem és az MTA által közösen működtetett Molekuláris Medicina Kutatócsoport vezetője.

maszkodhatunk. Az orvosláshoz társuló hit irányát **Loyolai Szent Ignác** mondása jól jellemzi: „Úgy bízzál, mintha mindent csak Isten tenne, és úgy cselekedjél, mintha mindent neked kellene elvégezned!” – vallja az akadémikus hivatásának és emberségének ars poeticájában. Olyan szellemiséget hordozó műhely kialakítására törekedtem, amelynek kisugárzása van, és amelyben a munkatársak szívesen dolgoznak, büszkék arra, hogy itt lehetnek. A Korányi-iskola hagyományainak megtartása és továbbadása alapja lehet az igényes belgyógyászati műhely kialakulásának. Legfontosabb feladatomnak azt tekintetem, hogy a klinikára jelentkező fiatal orvosok közül azokat válasszam ki, akik leginkább megfelelnek ennek az elvárásnak. A sikerhez csak az emberileg és szakmailag is hibátlanul megoldott feladat vezethet, azonban az érzelmi azonosulás is fontos tényező. Munkánk szolgálat, az élet csodájának alázatos, odaadó szolgálata.

Urbán Beatrice

Új dohányzási szabályok január 1-jétől

Egy januártól életbe lépő törvénymódosítás értelmében még az udvaron sem lehet rágyújtani a Semmelweis Egyetem területén. Mivel az egyetem egészségügyi intézménynek minősül, még nyílt légtérben sem lehet dohányzóhelyet kijelölni – tájékoztatott dr. **Jákó Kinga** orvosszakmai, finanszírozási és minőségbiztosítási igazgató. Minderről majd írásbeli tájékoztatók útján is informálják a munkatársakat, a betegeteket és a látogatókat.

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény módosítása januártól három hónap türelmi időt biztosít, ezt követően azonban pénzbírsággal sújtható az, aki tiltott helyen gyújt rá. A helyszínen a tilosban füstölőkre kiszabható, úgynevezett egészségvédelmi bírság akár 30 ezer forint is lehet a jogszabály szerint, az egyetem azonban akár 2,5 millió forintig terjedő összeggel is büntethető a dohányzóhelyek kijelölésére vonatkozó kötelezettség nem, vagy nem megfelelő teljesítése, valamint a dohányzást, illetőleg a dohánytermékek forgalmazását érintő tilalmak, korlátozások megtartására vonatkozó ellenőrzési kötelezettség elmulasztása esetén.

Több mint fél évszázadot töltött a Semmelweis Egyetemen dr. **Simon György**, akinek most Hársing László emlékérmét adományozott a Magyar-Vese Alapítvány nevében dr. **Rosivall László**, a Semmelweis Egyetem Kórélettani Intézetének igazgatója. Közel 50 éve részt vesz az orvostanhallgatók oktatásában, tantermi előadásokat és gyakorlatokat tartva. Mint az méltatása során elhangzott: híres memóriájának és tanítványai jövője iránti kíváncsiságának köszönhetően talán fel is tudja sorolni a szinte megszámlálhatatlan esetet, amikor egy-egy családban már nemcsak tanítványai gyermekeit, de azok unokáit is oktatja. Büszkén szokta állítani, hogy kémikusok között valószínűleg ő a legjobb orvos és orvosok között pedig a legjobb kémikus.

Önkéntesek festették ki a gyerekosztályt

Garfield, Vuk, törpék, nyuszik, autók, vízilovak és elefántok – a Budapesti Műszaki Egyetem önkéntesei festettek mesevilágot Semmelweis Egyetem Ortopédiai Klinika gyermekosztályának falaira az Önkéntes Nap keretében decemberben. Dr. **Szőke György**, a gyermekosztály vezetője az akcióra visszaemlékezve elmondta: több mint hatvanan árasztották el az osztályt, és mindössze egy nap alatt hatalmas tempóban, lelkesedéssel, kiváló felszereltséggel teljesen átalakították. Az egészségügyben vannak maradvány-elképzelések a kórházi környezet jellemzőiről, de az osztály gyermekibb, elfogadhatóbb, otthonosabb légkörével együtt az önkéntesek bennem is megváltoztattak valamit ezzel kapcsolatban – emelte ki dr. Szőke György. A klinikától *szabad kezet* kapott hallgatók reggel 8-tól este 10-ig dolgoztak felváltva, összesen 150-en.

Budapest idei első újszülöttje 0:52 perckor született a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján. A kisfiú a **Levente** nevet kapta. Szülei második gyermekeként 3.270 grammal és 54 centiméterrel jött a világra. A szülés problémamentes volt, az anya és a gyermeke jól vannak.

Betöltötte 80. születésnapját dr. **Szécseyi József**. Ez alkalomból ünnepség keretében köszöntette a professzor emeritust a SE Testnevelési és Sporttudományi Kar vezetősége, kollégák, tanítványok, meghívott vendégek, valamint a Magyar Atlétika Szövetség.

Fennállásának 90. évfordulóját ünnepelte 2011 decemberében a Debreceni Egyetem Neurológiai Klinikája. Ebből az alkalomból Sántha Kálmán emlékérmét adtak át dr. **Bereczki Dánielnek**, a SE Neurológiai Klinika igazgatójának.

Kilenc fiatal szakdolgozó munkáját fizették pályázati pénzből

Két éven keresztül kilenc diplomás egészségügyi szakdolgozót tudtak foglalkoztatni a Semmelweis Egyetem különböző klinikái a TÁMOP-6.2.4/A-08/1-2009-0018 *Támogatott foglalkozási program a Semmelweis Egyetemen* című, projekt keretén belül. Egy diplomás ápoló, két dietetikus, öt gyógytornász és egy védőnő alkalmazásának teljes költségét fedezte a pályázat, amelynek projektzáró rendezvényén a foglalkoztatott kolléganőkön kívül részt vett a pályázó és a jelenlegi projektvezető, a pénzügyi vezető, valamint a projektasszisztens. A projektvezető **Kormos Ágnes** üdvözlése után

a munkatársak néhány mondatban összefoglalták az eltelt két év tapasztalatait és tanulságait. Mint hangsúlyozták, a kezdeti megfélemlési *félelmek* után, mindegyiküknek nagyon rövid idő alatt sikerült beilleszkedniük a klinika tevékenységi körébe, befogadták őket a közösségek és nagyon jól érzik magukat az intézményekben. Azt mondták, megtiszteltetésnek veszik, hogy pályakezdőként ott dolgozhatnak és kihívás is számukra ez a feladat. A pályázati pénzből foglalkoztatott kollégák szakmai fejlődésre is lehetőséget kapnak, alkalmuk van továbbképzéseken való részvételre. A projekt elején kitűzött céljukat bebizonyították, vagyis azt, hogy *a jót lehet még jobbra fejleszteni* és megmutatni, hogy milyen fontos az a munka, amit végeznek.

A programban közreműködők bíznak benne, hogy a projekt zárá-

sa után a továbbfoglalkoztatás ideje alatt is ugyanolyan lelkesen, odaadóan tudnak megfelelni az elvárásoknak és részesei lenni továbbra is a klinikákon végzett munkának.

Összeállította: **Seres Erika, Kormos Ágnes**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Együttműködési megállapodást kötött a Magyar Paralimpiai Bizottság és a Semmelweis Egyetem. A megállapodás a sporttudományok, sportszakmai ismeretek kölcsönös bővítése érdekében jön létre, melynek érdekében kölcsönösen segítik a paralimpiai sportok ismeret anyagának bővülését, a szakemberképzés rendszerének fejlődését és kiemelten elősegítik a paralimpiai csapat szakmai felkészülését. A megállapodást dr. **Tulassay Tivadar**, az egyetem rektora és **Gömöri Zsolt**, a Magyar Paralimpiai Bizottság elnöke írta alá.

Két klinika Az év kórháza szavazás díjazottjai között

Kihirdették a 2011-es *Az év kórháza* szavazás nyerteseit. Az egyes kategóriák győzteseinek élmezőnyében a budapesti, debreceni és szegedi egyetemi klinikák mellett szintén számos kisvárosi intézmény kapott helyet. Az orvos-szakmai ellátás kategória győztese a **SE ÁOK Ortopédiai Klinika**, az ápolás- és szakszemélyzet kategóriában pedig a **SE ÁOK Érsebészeti Klinika** bizonyult a legjobbnak.

Összesen 6900-an adták le voksukat a HáziPatika.com hagyományos, immár hetedik alkalommal meghirdetett szavazásán, mely a betegek, páciensek véleményére és visszajelzéseire építve keresi évről évre a legnívósabb hazai egészségügyi intézményeket.

Az internetezők öt kategóriában értékeltették az egészségügyi intézményeket, az iskolában is megszokott ötös skálán. Egytől ötig lehetett pontozni az orvos-szakmai ellátást, az ápoló és szakszemélyzetet, az infrastruktúrát, az ellátást, valamint a tisztaságot és a környezetet. Ezek alapján az abszolút győztes az lett, aki a kategóriánkénti eredmények átlagolásával a legmagasabb pontszámot érte el.

A Semmelweis Egyetem 2011. november végén lakás célú munkáltatói kölcsön igénylési lehetőséget hirdetett meg munkavállalói számára a devizahitelek kiváltására. **Ivány Vilmos** gazdasági főigazgató tájékoztatása szerint 37 kérelem érkezett be határidőre. Ebből 24 felelt meg az előírt feltételeknek, 13 igényt a feltételek hiányában elutasított a bíráló bizottság. A 24 dolgozó összesen 21.173.577 forintot kapott.

Hatvanéves kiemelkedő szakmai munka az ORFI-ban

A mozgásszervi betegségek gyógyításában kiemelkedő szakmai munkát és eredményeket felmutató Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet (ORFI) 60 évvel ezelőtti alapítására emlékeztek országunk notabilitásai, az intézmény egykori és jelenlegi vezetői, valamint munkatársai.

Az ünnepséget az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg. **Latorcai János** felolvassa **Schmitt Pál** köszöntő levelét, majd bejelentette a Köztársaság Elnökének Érdemérme kitüntetés adományozását **Poór Gyula** főigazgatónak az egészségügyben végzett több évtizedes munkája, valamint a hazai és a határon túli felsőoktatásban és a jövő orvosnemzedékeinek nevelésében vállalt kiemelkedő szerepe elismeréseképpen. Latorcai alelnök úr köszöntőjében utalt az intézmény alapítása idején az államosítással járó fájdalmas lépésekre is. Hangsúlyozta, hogy a magyar sportélet is sokat köszönhet az ORFI-nak.

Az alapító és fenntartó minisztérium nevében köszöntő **Jávorka András** államtitkár a nemzeti erőforrás miniszter, **Réthelyi Miklós** elismerését tolmácsolta és kiemelte, hogy az ORFI évtizedek óta a szakorvosképzés egyik fontos helyszíne.

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) főtákará, **Németh Tamás** utalt a zaklatott világunkban megbecsülendő humán értékekre, s kiemelte az olyan kiváló szakmai műhelyek szerepét és jelentőségét, mint a Semmelweis Egyetem, az ORFI és az MTA.

Barátsággal köszöntötte a hatvanéves ORFI-t dr. **Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora. Mint mondta, szerencsés az intézmény, mert az elmúlt hatvan évben sikerült megőriznie gyökereit. Már egyetemistaként érzékelte a gyógyító intézmény műhelymunkában is közvetített szellemiséget. A Semmelweis

Fotók: D. Kiss Balázs

Egyetem mostani hallgatói, akiknek oktatása az ORFI-ban is zajlik, elégedett elismeréssel nyilatkoznak itteni tanulmányaikról, és a külföldi hallgatók jó híret viszik a világba mind az intézménynek, mind az országnak.

Az Egészségügyi Tudományos Tanács elnökeként dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus is az ORFI barátjának és hívének nevezte magát. Mint mondta, az intézmény mindig nyitott volt a tudomány legújabb eredményeinek befogadására, amiket a nép-egészségügyi jelentőségű mozgásszervi betegségek kezelésében kiválóan hasznosított. Felidézte a többi között a patológus főigazgató **Farkas Károly**, és az ünnepségen jelen levő **Tanka Dezső** professzorok munkásságát, akik – mint mondta –, a pályaválasztását is befolyásolták.

Az Országos Egészségpénztár főigazgatója, dr. **Séleiné Márki Mária** korábban öt évig volt az ORFI gazdasági igazgatója, és meghatározó emlékeket őriz az itt tapasztalható emberi összetartozásról. Az akkor kidolgozott és ma is működő gazdasági koncepció eredményeképpen az intézmény teljes pénzügyi likviditását folyamatosan sikerül fenntartani, amit példaértékűnek tart. A házigazda Poór Gyula professzor megemlékezett az elődökről. A közelmúltról szólva kiemelte a nemzeti osteoporózis és artritisz hálózat kialakítását, valamint a Budai Irgalmasrendi Kórház kiválását követő kényszerű strukturális beruházásokat: az intenzív terápiás osztályt, az intézeti gyógyszerterület és központi laboratóriumot, amikhez molekuláris biológiai kutatólaboratórium is csatlakozik. Friss beruházásuk a 2010-ben létrehozott ORFI Közösségi Központ, ami a betegoktatás helyszínéül szolgáló konferenciateremből, klubgalériából és kápolnából áll.

Az intézmény jelenleg nyolc osztályon, 400 ágyon végzi a mozgásszervi megbetegedések gyógyítását, kutatását és oktatását. A Semmelweis Egyetem Tanszéki Csoportjaként angol és magyar nyelvű graduális oktatásban és PhD képzésben vesznek részt.

Tolnai Kata

Prof. dr. Poór Gyula orvosi pályáját az ORFI-ban kezdte, osztályvezető főorvos, majd 2000-től főigazgató. Irányítása alatt az ORFI tovább növelte hazai presztízsét. Tudományos munkáját a 90-es években az Egyesült Államokban, a Mayo Klinikán mélyítette el. A köszvény, a gyulladáshoz vezető reumatológiai megbetegedések és az osteoporózis molekuláris hátterének kutatója, a Magyar Tudományos Akadémia doktora. 2003 óta a Semmelweis Egyetem, és 2006 óta a Marosvásárhelyi Egyetem Budapesti Orvostovábbképző Karának is professzora. 12 esztendeig volt tagja a WHO Tudományos Tanácsadó Testületének. 2010-ben Batthyány-Strattmann László-díjat kapott.

Blick zurück und Blick nach vorn

Er ist Spiritus Rector, Geschäftsführer und Motor des Asklepios Campus Hamburg – Dr. Jörg Weidenhammer. Von Anfang an schwebte ihm eine privatwirtschaftlich organisierte Antwort auf den drohenden Ärztemangel in Deutschland vor. Mit der Semmelweis Universität Budapest sowie den Asklepios Kliniken Hamburg rief er eine Public-Private-Partnership ins Leben, die nach nur vier Jahren aus der Landschaft der Medizinischen Ausbildung nicht mehr wegzudenken ist. Zum Jahreswechsel nennt er im Interview mit Nicola Sauter-Wenzler die Meilensteine in Vergangenheit und Zukunft.

Dr. Jörg Weidenhammer

Herr Dr. Weidenhammer, 2008 wurde der Asklepios Campus Hamburg gegründet, 2012 verläßt der erste Abschlussjahrgang die Schule – was prägte diese Gründerjahre?

Noch vor dem Start 2008 mussten viele juristische und administrative Fragen geklärt werden. Danach ging es um den wissenschaftlichen Rahmen: Bereits 2009 wurde das Habilitationsrecht für deutsche Dozenten etabliert und die ersten Professoren notifiziert. 2010 folgte die Promotionsatzung, die vom Senat der Semmelweis Universität verabschiedet wurde. Ein finanzieller Meilenstein war dann 2011 der Beschluss der Asklepios-Geschäftsführung in Hamburg, erstmalig aus dem EBIDTA-Mittel in Höhe von einer halben Million zur Verfügung gestellt. Damit konnten nach einer aufwändigen Evaluation zahlreiche Dozenten für ihre hervorragende Lehre prämiert werden konnten.

Vom Organisatorischen zu den Hauptpersonen, den Studenten und ihren Dozenten. Wie haben sich die Zahlen entwickelt?

Als wir 2008 den Studienbetrieb aufnahmen, hatten wir 19 Studenten und ca. 50 Dozenten. Heute sind die Zahlen mit 180 Studenten und 450 Dozenten jeweils neun mal so hoch.

Das Zahlenverhältnis Studenten/Dozenten erscheint dabei erstaunlich.

In der Summe unterrichten nahezu 450 Dozenten die Studenten am Asklepios Campus – denn da sind nicht nur die 140 Lehrenden in den Hörsälen, sondern auch diejenigen, die für die praktische Anleitung in den Kliniken verantwortlich sind. Dabei ist besonders erfreulich, dass alle Dozenten nicht nur freiwillig, sondern auch mit großem Engagement unterrichten.

Dennoch ist das Studium sehr teuer. Welche Finanzierungshilfen gibt es?

Gleich zwei: Das Verpflichtungsdarlehen und die Ermäßigung bei besonders guter Leistung. Für letzteres gilt: Ab dem 5. Semester

wird sehr gute Studienleistung mit 10%, herausragende Leistung sogar mit 15% Gebührenermäßigung honoriert. Und ab dem 7. Semester hilft eine Verpflichtungserklärung, die Gebühren zu halbieren – die andere Hälfte übernimmt eine Asklepios-Klinik, an der sich der Absolvent nach Studienende für drei Jahre verpflichtet.

Die ersten Studenten verlassen im Sommer den Campus Hamburg...

... und wir freuen uns sehr, ihnen auf Einladung des ungarischen Botschafters die Diplome in der Berliner Botschaft überreichen zu können. Was mich aber besonders beeindruckt ist, dass wir laut Rückmeldungen zahlreicher Dozenten und PJ-Betreuer Studentinnen und Studenten auf die medizinische Laufbahn entlassen, die nahezu alle den Ruf haben, wissbegierig, motiviert, praxisnah und fachlich anspruchsvoll zu sein. Ich habe nicht nur einen Kollegen gehört, der sagte: „Bei diesen Studenten muss jede Vorlesung wirklich gut vorbereitet sein.“

Wie stellt sich Ihnen die Zukunft des Asklepios Campus Hamburg dar?

Die Grundidee war ja, dass ein gewinnbringendes Unternehmen wie die Asklepios Kliniken mit der größten und eine der ältesten medizinischen Fakultät Europas eine Partnerschaft eingeht. Noch vor Abschluss des ersten Jahrgangs wird der Asklepios Campus Hamburg Teil der Medizinischen Fakultät der Semmelweis Universität Budapest sein. Das heißt konkret, dass die in Hamburg Lehrenden durch das Bildungsministerium der Republik Ungarn akkreditiert wurden und werden. Folgerichtig entsteht so die erste transnationale medizinische Fakultät Europas. Dr. Ulrich Wand-schneider, neuer Vorsitzender der Asklepios-Konzerngeschäftsführung, hat in ersten Gesprächen diese Entwicklung sofort erkannt und begleitet sie positiv. Nicht nur das beweist mir: Der Konzeptbeweis ist erbracht – und der Asklepios Campus Hamburg ist aus der Medizin-Landschaft nicht mehr wegzudenken.

Magzati géndiagnosztika anyai vérből

Az anyai vérből végzett magzati genetikai diagnózisnak nincs vetélési kockázata, kisebb a várandósok pszichés és fizikai megterhelése, valamint alacsonyabb a mintavétel költsége is.

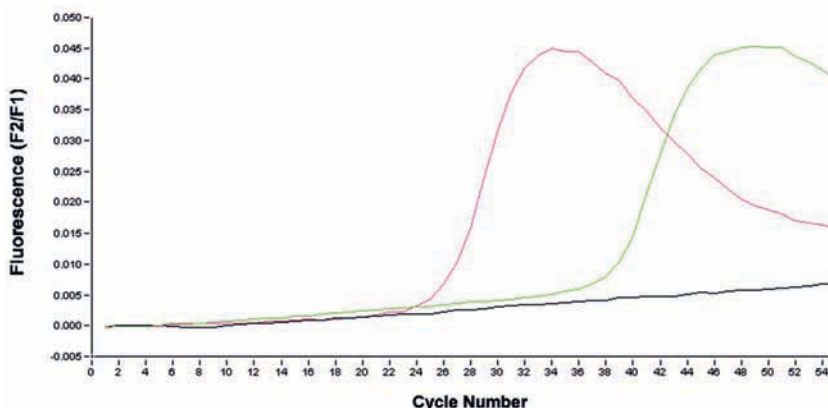

Foto: Tólnai Kata

I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Genetikai Laboratórium dr. Rigó János igazgató, dr. Nagy Bálint tudományos főmunkatárs, a Genetikai Laboratórium vezetője dr. Lázár Levente tanársegéd, dr. Nagy Gyula Richárd tanársegéd

Az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Genetikai Laboratóriumában végzik hazánkban a legtöbb, évente körülbelül 2500-2700 magzatvíz- és chorionboholyból származó mintából kromoszómavizsgálatot és molekuláris genetikai meghatározásokat. A diagnosztikus genetikai vizsgálatokhoz szükséges magzatvíz vagy chorionboholy mintát invazív módszerekkel nyerik, ennek azonban fél-egy százalék a vetélési kockázata és nagy pszichés megterhelés az anyáknak.

Ma már ismert, hogy az anyai vérből lehetséges a magzati sejtek, vagy magzati „szabad” nukleinsavak izolálása, amit fel tudnak használni a genetikai vizsgálathoz.

A magzati nem meghatározása valósidejű PCR módszer alkalmazásával. Az ábrán egy pozitív DNS kontroll (piros), egy nem-invazív módon nyert fiú magzati DNS (zöld) és egy negatív minta (fekete) amplifikációs görbéje látható.

Napjainkban a kutatócsoportok célsejtje a magzati magvas vörösvérsejt, ami nagyobb mennyiségben fordul elő a magzati keringésben, de ritkaság a felnőtt perifériás vérében; rövid életidejű, így egy esetleges előző terhességből visszamaradó sejtek nem befolyásolják a későbbi terhességben a diagnosztikát; a magzati eredetre specifikus markereket, embrionális hemoglobin molekult tartalmazhat, s nem érinti az esetleges lepényi mozaicizmus probléma, ami diagnosztikus tévedéshez vezethetne. Normális esetben a magzati sejtek igen kis számban fordulnak elő az anyai keringésben, kb. 1 db/cm³, ezért dúsításukra van szükség. A Percollal történő sűrűséggradiens centrifugálás, anti-CD71 mágneses antitest segítségével történő mágneses sejtszeparálás, majd az epsilon hemoglobinslánc fluoreszcens antitesttel történő megjelölése után mikromanipulátorral történő kigyűjtés és egy sejt PCR vizsgálat ígéretes módszernek tűnik – mondja dr. **Nagy Gyula Richárd** tanársegéd.

A laboratórium vezetője, dr. **Nagy Bálint** tudományos főmunkatárs ismerteti, hogy kutatási tervükben szerepel az egyetlen magzati sejtől történő teljes genom meghatározás, ami a preembrionális diagnosztika bevezetését tenné lehetővé. Egyelőre elsősorban anyagi akadályai vannak a módszer bevezetésének.

A szabad magzati DNS jelenléte az anyai vérkeringésben és relatíve magas koncentrációja újabb lehetőséget nyitott a non-invazív diagnosztikai módszerek fejlesztésében. A szabad magzati DNS nagyjából a trophoblast sejtek széteséséből származik és csak kisebb részt a magzati eredetű vörösvértestek széteséséből. A magzati DNS a terhesség 8-10 hetében biztonságosan kimutatható az anyai keringésből, koncentrációja folyamatosan emelkedik a terhesség során és exponenciálisan csökken a szülést követően, meséli el dr. **Lázár Levente** tanársegéd.

Az anyai és a magzati DNS elkülönítését specifikus markerek használata teszi lehetővé. Ilyen egyrészt az Y kromoszóma SRY régiója, valamint az RhD státusáért felelős génszakasz kimutatása, továbbá ismert, hogy a magzati eredetű DNS fragmentumok mérete az anyai plazmában nem haladja meg a 300 bázispárt. Különbözik néhány epigenetikus marker is, például a maspin gén metilációja.

A magzati eredetű DNS vizsgálatára többnyire fluoreszcens PCR, illetve valósidejű PCR használható. Új lehetőségként merült fel a polimeráz láncreakció specifikusságának növelése érdekében az egy allél amplifikációját (SABER) követő termék mátrix-asszisztált ionizációs tömegspektrofotometriája (MALDI-TOF MS).

A magzati Rh in utero non-invazív meghatározása mind klinikai, mind pedig gazdasági jelentőséggel bír, kockázat nélkül választhatók ki azon Rh negatív terhesek, akiknél valóban fennáll az Rh összeférhetetlenség.

A magzat nemének non-invazív módszerrel történő meghatározásának jelentőségét a családban előforduló nemhez kötötten öröklődő betegségek adják. Ezen házaspárok számára, a betegség előfordulási valószínűségének meghatározása szempontjából, a magzat nemének meghatározása lehetőleg a terhesség mielőbbi szakaszában fontos. A terhesség 8-10 hetében az anyai vérből történő nem-meghatározás érzékenysége és pontossága a diagnosztikai eljárások követelményeinek megfelel.

Karácsony az egyetemen

The British International School húsz diákja állított karácsonyfát az I. Sz. Gyermekklinika Belgyógyászati és Nephrológiai Osztályán. A diákok tanáruk, **Jon Taylor** vezetésével második éve teszik ünnepélyessé a kórház szobáit advent idején a Csodalámpa Alapítvány segítségével. A látogatás a CAS (crativity, action, service) tantárgy része, melynek keretében jártak Szenegálban is. Az ajándékokat és díszeket az iskola fiatalabb tanulói készítették. A fát díszítő diákok a világ számos országából érkeztek, volt köztük magyar, angol, üzbég, orosz, argentin, belga lengyel, szerb, német, holland és svéd is.

Műszaki cikkeket, játékokat adományozott az Angel's Army a Semmelweis Egyetem II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikának. A klub egyébként nőknek tart önismereti és önbizalomtréningeket, a tagok szeretnék, ha ez a karácsonyi ajándékozás hagyománnyá válna. **Ördög Nórával** együtt több, a tehetségkutató versenyekből ismert fiatal is részt vett a rendezvényen.

Több mint tízezer forint értékű ajándékcsoportot kapott a II. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika mind a 180 szakdolgozója a Budapest Széchenyi Lions Klubtól. A jótékonyági szervezet harmadik éve ajándékozza meg a klinikán dolgozó nővéreket, idén könyvek és kozmetikum került a csomagba.

Fézler Gézáné, klinikavezető főnővér azt hangsúlyozta: az egyre nehezedő munkakörülmények között dolgozó nővéreknek nagyon jólesik, hogy gondolnak rájuk és megköszönik odaadó munkájukat. Nem az ajándék értéke a fontos, hanem az erkölcsi elismerés – tette hozzá a klinikavezető főnővér.

Az átadó ünnepségen, ahol az osztályvezető nővérek vehették át a csomagot, dr. **Ács Nándor**, a klinika igazgatóhelyettese azt mondta: a nehéz gazdasági helyzet miatt a szakdolgozók nem kaphatják meg azt az anyagi megbecsülést, ami jogos és elvárható lenne. Éppen ezért fontos, hogy karácsony táján legalább ilyen formában megköszönhessék a munkájukat.

Az egyetemi hagyománynak megfelelően idén is volt a karácsonyi koncert az egyetemen. A SE EOK aulájában tartott ünnepi programon mézeskalács, tea, bejgli és forralt bor várta az egyetemi polgárokat a fenyőfa árnyékában.

Az egybegyűlteket dr. **Langer Róbert** rektorhelyettes köszöntötte, aki beszédében az optimizmus fontosságára hívta fel figyelmét. Ennek bizonyosságául **Fekete István** 1952-ben íródott Disznóölés című novelláját olvasta fel, melyben **Homoki bácsi**, akinek nem volt pénze disznót tartani, a faluban levágásra váró disznók ölésével szerezte be az egész télre való disznótorost. A novellából hihetetlen derű és optimizmus árad, abban a korban, amikor hurkáról, kolbászról szó sem volt az országban, Fekete István bút felejtető vidámsággal ír olyan eseményről, ami akkoriban csak álomként volt jelen az emberek életében – mondta a rektorhelyettes. A karácsonyi ünnepségen a Medikus Zenekar, **Tasnádi Petra** és a Medikórus lépett fel.

Az öregség apoteózisa

Istenemre mondom, a címadást nem az motiválta, hogy magam a 86.-ba léptem, sem e témakörben megszólaló ókori nagyok: Cato, Ciceró, Platón nagyszerű gondolatai, hanem az, hogy a Baráti Kör november végi ülésén egy kiváló előadás hangzott el Boga Bálint főorvostól, a gerontológia hazai jeles képviselőjétől. A téma attól még izgalmasabb, hogy az öregedés kérdéseit, a márt is megszügyenítő modernséggel egy olyan személy elemzi, aki egyetemünk alapjainak letételében jelentős szerepet töltött be: Gerhard van Swieten.

Dr. Boga Bálint

Boga Bálint előadásának címe: *Gerhard van Swieten, Egyetemünk jogelődje alapításának kezdeményezője, a modern gerontológia előfutára.*

Ki is ez a nagyszerű ember? Gerhard van Swieten (1700-1770) holland orvos. A leideni egyetemen a világhírű **Hermann Boerhaave** tanítványa és munkatársa. Utóda, mint katolikus, a protestáns egyetemen nem lehet, így **Mária Terézia** meghívására 1745-ben Bécsbe megy és az uralkodó udvari orvosa lesz. Emellett aktív, sokirányú tevékenységet végez. Többek között nevéhez fűződik a bécsi egyetem reorganizációja, a bécsi orvosi iskola megalapítása és mint számunkra a legfontosabb, a nagyszombati egyetemen az orvosi fakultás beindításának (1770/71. tanév) előkészítése. De mennyiben tekinthető van Swieten a gerontológia-geriátria előfutárának? Boga doktor előadásában ezt bizonyítja van Swieten 1763-ban tartott latin nyelvű beszédének: *Oratio de senum valetudine tuenda* (Beszéd az öregek egészségének megőrzéséről), ill. annak később nyomdai formában való megjelentetésének elemzése alapján.

Már mesterétől, Boerhaave-tól ezt tanulta: *A feladat fenntartani a test töretlen egészségét, a szellem állandó élénkségét és nyugalmát és megőrizni a késői öregségig.*

Van Swieten a beszédben meghatározza az öregség fogalmát, mely nem a hirtelen megtört, hanem a lassan lankadó életkor neve. A gyakorlás és a mértékletesség képes valamit a korábbi erőkből megőrizni és így az öreg a sorvadt elaggottól megkülönböztetendő. Leírja az öregedés anatómiáját és élettanát, a szív és érrendszer, a mozgásszervek elváltozásait, mely megfigyelésekhez ma sem tehetünk sokkal többet hozzá.

Az öregedés okait már az ókor tudósai is meghatározták. Elfogy a lámpa *tápláléka* (**Arisztotelész**, Ciceró, **Seneca**). A nedvek hideggé, szárazzá válnak (Galénosz). A működés elhasználja a szerveket.

Gerhard van Swieten (1700-1770)

Van Swieten foglalkozik Cicerónak az öregség négy vétkéről megfogalmazott gondolataival, nevezetesen, hogy az öregség:

1. elvon a teendők végzésétől,
2. a testet gyengévé teszi,
3. megfoszt az örömtől,
4. közel visz a halálhoz.

De mindegyik megállapításhoz pozitív gondolatokat fűz:

1. az idős ember nem testi, hanem szellemi erővel, tanáccsal, véleménnyel, vakmerőség helyett megfontoltsággal segít,
2. teste gyengülését értelmével kárpótolja,
3. marad igazi örömként: a jól végzett élet tudata, a tanulás folytatása, utódoknak a tudás átadása,
4. elérte mindazt, amit a fiatal szeretne.

Vezetőségválasztó-tisztújító közgyűlést tartott a Baráti Kör november 30-án. Titkos szavazással a közgyűlés újráválasztotta az eddigi vezetőségi tagok többségét (teljes névsor a www.baratikor.sote.hu oldalon).

Négy új tag került a vezetőségbe: dr. **Kiss Jenő** osztályvezető főorvos, dr. **Kiss Kálmán** igazgató, dr. **Pavlik Gábor** egyetemi tanár, és dr. **Schmidt Péter** egyetemi magántanár.

Van Swieten javaslatai az öregkori egészség fenntartására up to date gondolatok: mozgás-gazdag tevékeny élet, ésszerű diétika, jókedv, közösségi kapcsolattartás és annak tudata, hogy az öregedés egy meg nem állítható élettani folyamat.

Mit mondanak e 250 évvel ezelőtt megfogalmazott gondolatok a ma gerontológusa számára? Boga doktor így összegezi: 1.) az öregedés genetikai és elhasználódásos értelmezése ma is helyt álló, 2.) elkülönítendő a normális öregedés a kóros öregedés állapotától, 3.) az életmód – mozgás, aktivitás, étkezés, lelki tényezők –, továbbá a szociálpszichológiai és biológiai tényezők egymásráhatása döntően befolyásolja az öregedés folyamatát, 4.) az idős ember pozitív életszemlélete nemcsak ön-maga számára, hanem társadalmi szerepét illetően is döntő jelentőségű.

Van Swieten elismertségét, nagyságát tanúsítja, hogy életnagyságú szobra a bécsi monumentális Mária Terézia emlékmű talapzatához csatlakozik. Továbbá néhány éve az osztrák kormány, arcképével ötven eurós emlékérmét bocsátott ki, melynek hátoldalán az általa átszervezett bécsi egyetem reliefje látható.

Végezetül csak gratulálni lehet a Baráti Kör programszervezőinek, hogy Boga doktor meghívásával, az ő kitűnő előadása ismét reflektorfénybe hozta számunkra az egyetemünknek olyan sokat jelentő Gerhard van Swieten személyét.

Dr. Donáth Tibor

BOTE – SOTE – SE 1951-2011

A budapesti orvostudományi egyetem, illetve az orvostudományi kar immáron hatvan éves történetéről olvashatunk a **Vincze János** professzor és **Vincze-Tiszay Gabriella dr.** közös szerkesztésében *Emlékezőnk orvosainkra* címmel megjelent könyvsorozat kilencedik kötetében.

A társszerzők nagy száma (64 fő) arra utal, hogy az orvosképzés kérdését, annak sokrétűségének megfelelően, e szerzők sokoldalúan tárják az olvasó elé. Pontosabban, az egyetem hangsúlyos személyiségeiről írt emlékezők kapcsán rajzolódik ki az olvasó előtt a budapesti orvosegyetem hatvan évének színes, izgalmas története. Egyben hű korrajzot is kapunk e szereplők tevékenységének tükrében.

Somogyi János professzor előszavát követően a Budapesti Orvostudományi Egyetem légköréről az 1950-es években ad áttekintést prof. **Naszlady Attila**, majd **Monos Emil** professzor és dr. **Molnár László** az önálló orvosegyetem első hat évtizedének illusztrált történeti kronológiáját adják, valamint olvasható egy rövid fejezet a Semmelweis Egyetem Baráti Köre történetéről. A kötet gerincét, a sorozat előző nyolc kötet szellemének megfelelően, abból a lényegyet átemelve, egyetemünket fémjel-

ző, kiváló professzorairól írt, arcképükkel illusztrált emlékezők adják.

A személyiségeket három panteonba sorolták. Az elsőben annak a harminchárom professzornak az életrajza szerepel, akik orvosi oklevelüket Budapesten szereztek és tevékenységük is döntően ide kapcsolódott. (például **Baló József**, **Schaffer Károly**, **Hársing László**). A második Panteonba tizenöt orvos személyiség került, akik orvosi diplomája nem Budapestről származik, de alkotó munkájuk az itteni felsőfokú oktatás meghatározó része lett (például **Kiss Ferenc**, **Issekutz Béla**, **Haynal Imre**). A harmadik Panteon húsz professzora diplomáját Budapesten szerezte, de tevékenysége nem kapcsolódott a budapesti felsőfokú oktatáshoz (például **Markusovszky Lajos**, **Verzár Frigyes**, **Lissák Kálmán**).

Úgy gondolom, hogy e kötet elkészítésével, szerkesztői és szerzői értékes munkát végeztek.

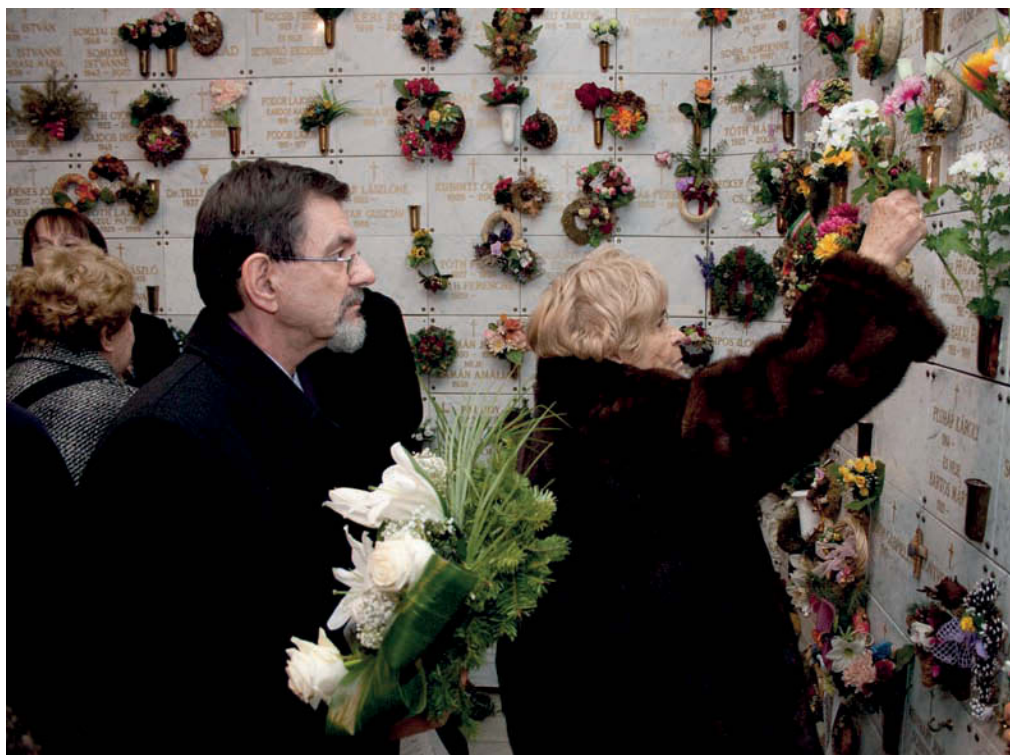
Az egyes személyiségek életrajzai a kortársak számára a személyes emlékezés előhívói, az új generációnak pedig példamutató, követendő út a következő hatvan év felé.

Dr. Donáth Tibor

Elbúcsúztatták Prágay Dezsőt

A Rákosszentmihályi Római Katolikus Tempóban búcsúztatták el a 91 éves korában elhunyt **Prágay Dezsőt**, az évtizedek óta külföldön élő vegyész-biológus, a nyugati magyar emigráció kiemelkedő alakját.

Prágay Dezső 1949-ben került az Orvosi Vegytani Intézetbe, ahol hamarosan tanársegéddé nevezték ki. Mint a Petőfi Kör vezetőségi tagja és az Orvoskari Forradalmi Bizottság elnöke, jelentős szerepet játszott az 1956-os budapesti forradalmi eseményekben. A bizottság szervezte meg az elsősegélynyújtást, valamint a vöröskeresztes adományok, kötszerek, orvosságok begyűjtését és raktározását. Prágay Dezső részt vett a mentésben, és a sebesültek elhelyezésének megszervezésében. 1956 novemberében Ausztriába menekült, majd Hollandiába, majd az Egyesült Államokba költözött, ahol 26 éven át nemzetközileg elismert tudományos munkát végzett. A nyolcvanas évek közepén visszaköltözött Európába, és évtizedeken keresztül aktívan ápolta az 1956-os forradalom emlékét. A búcsúztatáson dr. **Szél Ágoston** képviselte a Semmelweis Egyetemet.

Egyesületté alakul a Semmelweis Egyetem Vízilabda Klub

Másfél évvel ezelőtt húszan kezdték, most már közel ötvenen járnak el rendszeresen az edzésekre. A vízilabdacsapatban – amely Semmelweis Egyetem Vízilabda Klub néven hamarosan egyesületté alakulhat – együtt játszanak oktatók, magyar és külföldi hallgatók. A kezdeményezést annak idején dr. **Merkely Béla**, a Városmajori Klinikai Tömb elnöke karolta fel, aki szintén aktív tagja a csapatnak.

Dr. Merkely Béla

Dr. Merkely Béla a kezdetekről elmondta: másfél évvel ezelőtt orvosok keresték meg, hogy szeretnének létrehozni egy vízilabda csapatot. Mivel ő akkor játszott egy öregfiúk csapatban, elhívta oda a fiatalokat, hogy kiderüljön, mennyire gondolják komolyan. Komolyan gondolták, majdnem húszan jöttek el – idézte fel. Ezután kezdték el szervezni a Semmelweis Egyetem csapatát. Először helyet kerestek az edzéseknél, amiben segítségükre volt **Székely Bulcsú** olimpiai bajnok vízilabdázó is. A csapat az általa vezetett intézményben edz hetente kétszer, ennek a költségeit a Városmajori Klinikai Tömb alapítványán keresztül oldják meg a vízilabda csapat részére érkezett támogatói felajánlásokból. Mindez

egészségnevelési és prevenció célzattal történik, ezzel is népszerűsítve a sport egészségmegőrző hatását.

Az uszoda bérlet díjába a HÖK is besegít, a Baráti Kör ugyancsak a támogatók közé tartozik. Ez azonban csak átmeneti megoldás, céljuk az, hogy a Semmelweis Egyetem vízilabda klubja önálló egyesület legyen és megálljon a saját lábán. A sportért felelős dékán, dr. **Tóth Miklós** támogatja a kezdeményezésüket.

Jancsó Máté másodéves az ÁOK-on, de komoly vízilabdás múltja van, többszörös korosztályos országos bajnok és válogatott kerettag volt, ő a csapat kapitánya.

Nagyon fontosnak tartja, hogy dr. **Faragó Tamás** olimpiai bajnok, a női vízilabda válogatott korábbi szövetségi kapitánya elfogadta felkérésüket és a mentoruk lett. Amikor az ideje engedi, lejön hozzájuk lelkesíteni, vagy segíteni az edzésekben. Egy vízilabdás legendától ez igen megtisztelő – hangsúlyozta.

Jancsó Máté kiemelte: jövőre mindenképpen szeretnének elindulni a Felnőtt Budapest Bajnokságban, és több kupán is részt venni.

Az edzésre lányok is járnak. Vannak olyanok köztük, akik igen komoly szinten vízilabdáztak az egyetem előtt, de van, aki velük szeretne meg a sportot. Nemcsak magyar, hanem külföldi hallgatók is látogatják az edzéseket, köztük két svéd az egészségtudományi karról, két amerikai és egy német orvostanhallgató, valamint egy maláj diák a testnevelési és sporttudományi karról.

Dr. **Menyhárt Károly** szájsebész a csapat minden edzésén ott van. Véleménye szerint a mai orvos generációnak az *ép testben ép lélek* elvet kellene szem előtt tartania, ami ott kezdődik, hogy saját maguk kezdenek el sportolni. A vízilabda az egyik legtehermentesebb, egyben legátmozgatóbb sport, ami az egész napi munka után nemcsak hasznos, hanem jól is esik – tette hozzá.

Katona Csaba edző maximalista, de szavai szerint csak azt várja el a csapattól, amire képesek a játékosok. Büszke arra, hogy az egyetlen nagyobb tornán, amin elindultak – a hat csapatos nemzetközi Eurobelgrade-on – azonnal harmadikak lettek. Ez a csapat hozzáállását és kitartását tükrözi – fogalmazott.

Nagy Eszter, Jancsó Máté

A csapat nemrégiben részt vett a 12 órás egyetemi úszóversenyen, ahol folyamatosan 54 kilométert úsztak. A tervek közt szerepel, hogy júniusban Eindhovenbe utaznak egy nemzetközi tornára, szeptemberben pedig Bécsben vesznek részt egy több korosztályon átívelő kupán.

Jancsó Máté beszámolt arról is, hogy sok éves szervezés után idén a Medikus Kupán a vízilabda megjelenik: a Szegeden megrendezendő programon a Semmelweis Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem medikus csapata várhatóan egy gálameccsel nyitja meg a rendezvényt. Szeretnénk ebből egy szép hagyományt teremteni – tette hozzá.

A csapatkapitány kiemelte, a szervezésért sok hálával tartoznak

Fotók: attekovacs.com

a csapat két oszlopos tagjának: **Kasza Ádám**nak és **Lehoczky Győző**nek. Utóbbi végezte egyébként a vízilabdacsapat megalakulásához szükséges munka oroszlán részét. Nélküle mi sem lennénk – jelentette ki Jancsó Máté, hozzátéve, hogy aki csatlakozni akar a csapathoz, az Győzöt keresse a **g3hopper@gmail.com** e-mail címen.

T-Sz.Sz.

Február 14-én, 11 órakor rendezendő eseménnyel indul el az *Érte Vagy!* elnevezésű kardiológiai prevenció program. A kezdeményezés célja, hogy felhívja a szív-érrendszeri betegségekben érintettek figyelmét a mozgás, egészséges életmód, valamint a terápiakövetés fontosságára. Tekintettel arra, hogy a sport a legjobb megelőzés a program indításaként egy barátságos gálamezőzés keretében száll vízbe a Semmelweis Egyetem vízilabda csapata, valamint a tagjai között három olimpiai bajnokot és négy válogatott játékost jegyző Teva-Vasas.

A programnak a Komjádi uszoda ad otthont. A mérkőzésre a belépés ingyenes.

Gyógyszerészet és művészet

Klebovich Imre professzor volt a házigazdája a legutóbbi Professzori Teának, mely stílusosan a *Gyógyszerészet és a művészet* címet viselte, és ennek megfelelően a kettő kapcsolatát vizsgálta, illetve járta körbe. A rendezvénynek olyan kimagasló tehetségű vendégei voltak, mint a Kossuth díjas ütőhangszerművész, **Horváth Kornél**, vagy **Orosz Zoltán** harmonikaművész. Jelen volt továbbá **S. Kárpáti György**, a Semmelweis Egyetem oktató háziorvosa, aki független operatőr és filmrendező, a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemrendjének kitüntetettje, valamint **Nyakas Szilárd**, a Bartók Rádió volt főszerkesztője is. Nyakas Szilárd az 1974-es *Riporter kerestetik* c. verseny győztese, jelenleg az ELTE-n és a Károli Gáspár Református Egyetemen oktat kommunikációelméletet. A vendégeket dr. **Szél Ágoston** rektorhelyettes köszöntötte.

Fotó: D. Kiss Balázs

A 70-es években nem voltak egzotikus ütőhangszer oktatók, így Horváth Kornél autodidakta módon képezte magát, hangszalagokat hallgatva próbálta rekonstruálni az egyes darabokat. Orosz Zoltán 4 éves korában kezdett barátkozni a harmonikával. Mondhatni ebbe született, hiszen édesapja harmonika-játékán nőtt fel. A SE Gyógyszerésztudományi Kar az elmúlt 75 évében mindig is művészetpártoló volt. Az évfordulóra tekintettel egy filmet is bemutattak, mely híven tükrözi a gyógyszerész-társadalom kultúrához fűződő szoros kapcsolatát. A film rendezője S. Kárpáti György, aki hajdan a Páneurópai Piknik című film szerzője is volt.

A megjelentek a programon túl megtekinthették a központi épület aulájában megrendezett két kiállítást.

Szalai Katalin kódexíró-oklevélgrafikus alkotásai a múlt hangu-

latát idézik meg, átemelve a nézőt a kódexek egykori világába, visszahozva a manuális munka pótolhatatlan szépségét. Miközben a technikai lehetőségek a sorozatgyártás felé mutatnak, az emberekben mindinkább feléled a vágy az egyediség iránt. Szalai Katalin ezt az igényt igyekszik kielégíteni az elveszett családi címerek újjáteremtésével, ízléses megfestésével, családfák, egyedi, személyre szóló oklevelek megrajzolásával.

Sulyok Gabriella Munkácsy díjas grafikusművész kiállítása igazi kamara-kiállítás. A 13 műalkotás egy csodás, idillikus tájat idéz meg. Sulyok Gabriella kezdetben a zene műfajában jeleskedett, zongorán játszott. De önmagát végül mégis a grafikában találta meg később, és ezt érzi saját hangjának máig.

K. I.

Műfajok találkozása a Semmelweis Szalonban

A 2011-es év legutolsó Semmelweis Szalonja **Zöld Anikó** festőművész kiállítása köré szerveződött. A rendezvény kellemesen sokszínű volt, felvonultatva különböző művészeti műfajokat. Ennek megfelelően a művésznő festményei által teremtett miliókban dr. **Langer Róbert** rektorhelyettes és **Vértesaljai László** atya *Szent Kozma és Szent Damján* című könyvét, valamint az iparművészetnek is áldozva, a Manier Divatszalon **Németh Anikó** tervezte ruháit mutatták be.

Zöld Anikó lírai hangvételű képei sajátos impressziókat ébresztenek. Művészete a tradíciókra, az emberiség közös kulturális kincsére építkezik. Kulturális emlékeink egy-egy tetszőlegesen kiválasztott darabját rekonstruálja alkotásain. A művésznővel **Feledy Balázs** művészeti író beszélgetett. A beszélgetés során kiderült, hogy Zöld Anikó tulajdonképpen véletlenül választotta a festői szakmát. Néprajzos édesapja sugallatára keramikusnak készült, de festő osztályba vették fel. Később a főiskolán **Kmetty János** tanítványa lett. A Zöld Anikó művészetét bemutató kiadvány a Semmelweis Kiadó gondozásában jelent meg ez év tavaszán.

Ugyancsak a Semmelweis Kiadó jelentette meg a dr. Langer Róbert rektorhelyettes és Vértesaljai László atya közös kötetét, amely **Szent Kozma** és **Szent Damján**, a keleti egyház két nagy szentje, a szent orvosok kultuskörét tárgyalja.

K. I.

M E G J E L E N T

A CSONTANYAGCSERE BETEGSÉGEI

Lehet-e ennél szebb évkezdete az oszteológia iránt érdeklődőknek, mint hogy 2012 első napjaiban jött ki a nyomdából a Semmelweis Kiadó legújabb kötete, a megszo-

kott gyönyörű kivitelben, keményítáblás kötésben, 519 oldalon e tudományág teljes keresztmetszetét szolgáltatva napra készen? A két szerkesztő egyetemünk I. Számú Belgyógyászati Klinikájának egyetemi tanára, illetve egyetemi docense, és a további 38 szerzőből is sokuknak a Semmelweis Egyetem a munkaadója, tehát a kötetet magáénak vallhatja az egyetem, és büszke is lehet rá. A dicsőhymusz megtörésére itt érdemes megjegyezni, hogy célszerű lett volna az egyes szerzők hovatartozását is közölni. Nem a rangjuk lett volna érdekes, hanem a szakmájuk és a munkahelyük.

A kötet nem előzmény nélküli. A szerkesztőpáros 2006-ban publikálta a „Metabolikus csontbetegségek” (Medintel Könyvkiadó) kötetet. Csak üdvözölhető, hogy a nyilvánvalóan ugyanaz a téma most magyar szavakkal öltött címet. Akkor 34 további szerző volt, akik közül 25 most is az írógárdában található. A fenti bekezdésben tett kritika akkor nem lett volna aktuális, mert ott a szerzők listájánál a hiányolt adatok rendelkezésre álltak.

Mivel a kötet alkotói – az eredeti és még inkább a mostani célkitűzés szerint – a kérdéskört kifejezetten interdiszciplinárisan igyekeztek bemutatni, sok szerzőre volt szükség, akik között anatómus, radiológus, sebész, ortopéd, gyermekorvos, reumatológus és háziorvos is szerepel, a belgyógyász-endokrinológusok mellett. A szerkesztőket dicséri, hogy az említett előző könyvvel gyakorlatozva, hatékonyan, eredményesen tudták kézben tartani a népes szerzőgárdát, ami nagyon nehéz feladat! Láttunk már olyant a hazai orvosi könyvkiadásban, hogy a szerkesztett könyvet ez ellentmondások és az ismétlések özöne jellemezte.

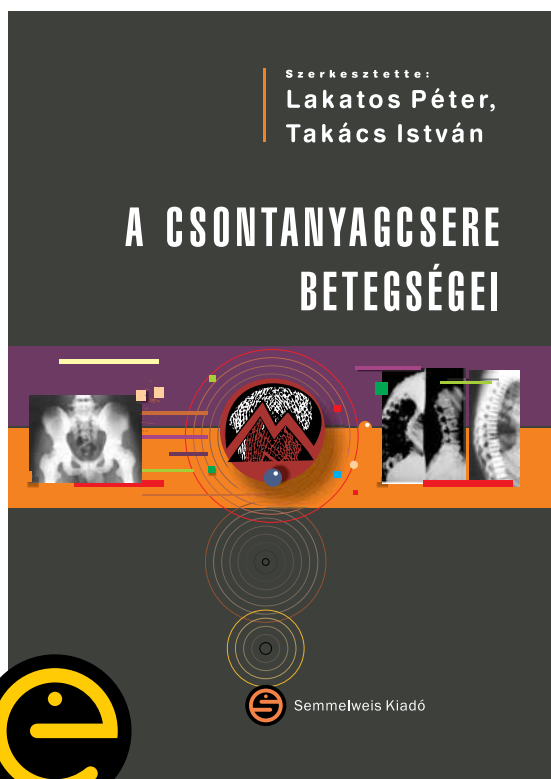
Természetesen nem kerülnek e helyen felsorolásra a kötet fejezetei. Tíz, rendkívül logikusan tagolt fejezetre oszlik a mondanivaló, számos alfejezettel. Az olvasó elmélyülhet a csontváz fejlődésében, a csontszövet élettanában és természetesen a diagnosztika és a terápia szétágazó kérdéseiben. Bizonyára sok orvos számára még újdonság, hogy manapság már milyen nagy jelentőséggel bír az oszteoimmunológia és az oszteohematológia. Ezek tényei bőségesen tanulmányozhatók a remekül megírt és szerkesztett alfejezetekben. Fontos résznek tűnik a „Más szervrendszerek betegségeihez kapcsolódó csontanyagcsere-eltérések” nagy ívű áttekintés.

A kötet igen praktikus része a „Függelék”, melyben a mindennapi gyakorlat számára nélkülözhetetlen laboratóriumi normálértékek, a csontanyagcsere betegségeinek kezelésében leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek, valamint a differenciáldiagnosztika tekinthető át táblázatokban.

Megjegyzésre érdemes, hogy a kérdéskör komplett és naprakész áttekintése első sorban talán nem az osteoporoticus betegekkel mindennap foglalkozó, számukra gyógyszerrel felíró reumatológusok, endokrinológusok, nőgyógyászok, és ortopéd szakorvosok számára tud újat adni, hanem azon kollégák számára, akik eddig vajmi keveset tudnak e tárgykörből. Hiszen körülbelül két évtizeddel ezelőtt – noha ugyanannyi beteg létezhetett! – éppen csak az osteoporosis létezése volt ismeretes. A csontsűrűség pontos vizsgálatának lehetősége és a többfajta, a csontbontásba, illetve építésbe hatékonyan beavatkozni tudó gyógyszer megjelenése forradalmasította az ismereteket. Valamint örvendetesen kiterjedélyesedett a laikus közönség bevonása e népbetegség megismerésébe, megértésébe.

Az új könyv szerkesztői és szerzőinek nagy része nem véletlenül található a Semmelweis Egyetem I. Számú Belgyógyászati Klinikáján. Ugyanis Holló István professzor (1926-2007), a kort megelőzve kitartó érdeklődést mutatott fel az osteoporosisra vonatkozóan. A kor mostoha körülményei között próbálkozott kutatással, és 1967-ben közreadta „Osteoporosisok – kórélettan, klinikum” kötetét. Jó érzéssel nyugtázhathá, hogy nem hiába küszködött, mert direkt és indirekt tanítványai mára már a jelen tudományos és gyakorlati kötetet tudták produkálni.

Dr. Gömör Béla

e-könyv

Megrendelhető március 1-jétől
a Semmelweis Kiadó honlapján
e-könyvként:

http://www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

PhD Tudományos Napok 2012

Semmelweis Egyetem Doktori Iskola

Nagyvárad téri Elméleti Tömb

Budapest, 2012. április 12-13.

Absztraktok leadásának határideje: 2012. február 24.

A konferencia szervezője:

Diamond Congress Kft. 1015 Budapest, Csalogány u. 28. Tel.: +36 1-214-7701, Fax: +36 1-201-2680 e-mail: diamond@diamond-congress.hu

PhD Scientific Days 2012

School of PhD Studies, Semmelweis University

Venue: NET Building, 4 Nagyvárad square

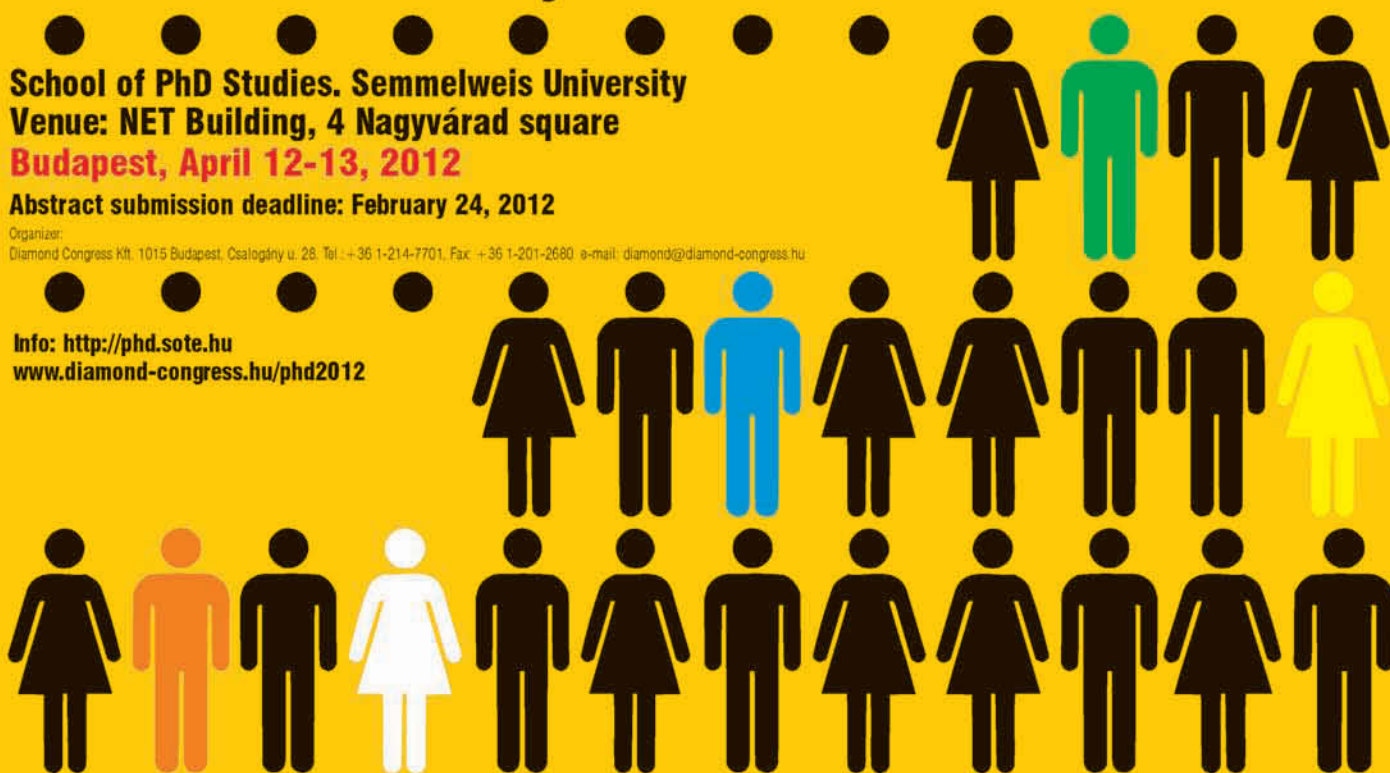
Budapest, April 12-13, 2012

Abstract submission deadline: February 24, 2012

Organizer:

Diamond Congress Kft. 1015 Budapest, Csalogány u. 28. Tel.: +36 1-214-7701, Fax: +36 1-201-2680 e-mail: diamond@diamond-congress.hu

Info: <http://phd.sote.hu>
www.diamond-congress.hu/phd2012

TÁMOP-4.2.3/08/1/KMR-2008-0003

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujazsachenyterv.gov.hu
88 40 438 438

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.